

100: 21-50

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. november 21.

bo 1. budapesti hidprogram: bővítés, korszerűsítés - hid épül
csepel és albertfalva között

i pr/tm um cz

1972. november 21.

negyedszázada, 1947. novemberében kettős hidavatás volt
budapesten : 16-án nyitották meg a forgalom előtt az újjáépít-
tett margit-hidat, s hat nappal később, november 22-én gördül-
tek át az első gépkocsik a roncsalból feltámasztott petőfi-hi-
don. az elmúlt 25 esztendő „hidkrónikájának”, minden feje-
zetét ismerik a budapestiek, a fővárosi duna-hidak jövőjével
kapcsolatos tervek, elképzelések azonban jórészt még csak a
szakemberek vitáiban formálódnak, alakulnak. erről a távlati
hidprogramról kért tájékoztatást az mti munkatársa a fővárosi
tanács közlekedési főigazgatóságának illetékeseitől:

- a legközelebbi dátum 1972. december 22: ekkorra készül
el - együtt a metró második szakaszával - a margit-hid budai
hidfőjének új forgalmi rendje, ezen a napon adják át a hidfő-
nél újjáformált közlekedési csomópontot. a hidpályát nem széle-
sitjük, hiszen nincs mód sem a szent istván körut, sem a márti-
rok utja forgalmi sávjainak szaporítására. a budai hidfő azonban
új rendjével már kielégíti a gyalogosok és az autósok igényeit, s
vannak bizonyos elképzeléseink, a pesti oldal gyalogos forgal-
mának megoldására. szóba jött olyan ötlet is, hogy a balssz:3-
szélyt itt aluljáró-építéssel szüntetnénk meg.
/folyt.köv./

- 1 -

12

bb 1. /budapesti hidprogramfolyt./um

- az árpád-híd - a hungária körüti autópálya északi folytatásaként - kibővül, a villamospálya mellett kétszer három sáv lesz. már készül a beruházási program, s várhatóan az v. öt-éves tervben látnak munkáoz az építők. a lánchíd - műemlékvédelmi okokból - megmarad eredeti formájában, az erzsébet-híd viszont két új autósávval gyarapodik. a villamosközlekedés megszüntetésével - tenát a közeljövőben - három-három sávon hajthatnak majd a gépkocsik, s ennek a rendnek megfelelően kismértékben a budai hídfő jelenlegi forgalmát is átformáljuk, mind a budai, mind a pesti oldalon jelzőlámpás csomópontot alakítunk ki. a szabadsághíd közlekedési rendjének változtatása szóba sem jöhet addig, amíg el nem készül a dél-budai metró, s nem lehet megszüntetni a hidon közlekedő villamost. ez persze a távolabbi jövő, akkor azonban a híd kétszer két sávjával jelentősebb részt tud majd vállalni a pest és buda közötti forgalom lebonyolításából. /egy korábbi statisztikánk szerint a szabadsághidon halad át naponta a legkevesebb gépkocsi, alig 13.000/. a petőfi-híd bővítését nem indokolják különösebb forgalmi viszonyok, itt csupán a pesti oldal csatlakozását kell korszerűsíteni. a tervek készek, ezek alapján látunk hozzá a boráros téri hídfő átformálásához. kevesen sorolják a budapesti hidak közé a pesterzsébet-csepel közötti gubacsi uti hidat, pedig ez is a fővárosé, s ezzel kapcsolatban is vannak elképzeléseink. rá is szorul az átépítésre, hiszen a mostani híd tulajdonképpen két egymás melletti testből áll. az egyik két közúti sáv van, a másikon egy hév-vágány és egy máv tolatóvágány, s a két hidtest közötti tartókon helyezkedik el a másik irányú hév-vonal. a távlati tervekben szerepel, hogy - mintegy ennek folytatásaként - híd épül csepel és a budai oldal, albertfalva között.

- a jövő, pontosabban a távoli jövő terve: két új duna-híd és egy közúti alagút a duna alatt. az egyik új híd az északi vasúti összekötő mellett épülne, az árpád ut - pók utca vonalában. a pesti és budai hídfőken többszintes közlekedési csomópontok épülnének, a budai, a pók utcai hídfő megoldására - a szentendrei m-11-es ut korszerűsítéséhez kapcsolódva - már pályázatot is kiírtak. a másik új duna-híd - amelyet déli autópálya-hídként tartunk számon - kialakult elgondolások vannak. ez a déli összekötő vasúti híd közvetlen szomszédságában épül, két ütemben, először kétszer két, majd kétszer négy sávusra. a hungária körut és a majd megépülő m 6-os budai autópályát köti össze. a közúti duna-alagútát körülbelül az egykori kossuth-híd táján képzeljük el, a pesti oldalon valahol az alkotmány utca közepén bujnak föld alá az autók, s a budai oldalon a csalogány utca vonalában jönnének a felszínre. az alagút megépítésének perspektivikus tervét indokolja a távlatban is növekedő forgalom, a pesti, illetve a budai városközpontok közötti jobb kapcsolatok megteremtésének igénye.
/mti - fehér péter /

..

- 2 -

bb 2. árpádkori körtemplomot tárnak fel sály község határában

vid/um ká cz

1972. november 21.

a dél-borsodi regionális vízmű építése közben emberi csontokra bukkantak a Bükk déli lábánál fekvő sály községtől északra, latorut-pusztá szomszédságában. a leletbejelentés nyomán gábor juditnak, a miskolci herman otto muzeum régészének irányításával ásatásokat kezdtek. ennek során egy körtemplom nyomaira bukkantak. a templom belsőjében és környékén pedig temetőt tártak fel.

a nyolc méter átmérőjű körtemplom árpád-kori. a körülötte lévő temetőt még a tizenötödik században is használták, mert a sírokból ebbe a korba tartozó cseréptöredékek kerültek elő. a csontok egy részét hajdan csonthalomba, ugynevezett osszáriumba gyűjtötték össze. a templom alapfalait és a körülötte lévő temetőt feltárták, az elkövetkező napokban a templom belsőjében lévő sírokat nyitják fel.

sály község és környéke a nonfoglalás korában az örösür nemzetség birtoka volt. a sályi völgygel szomszédos kácsi völgyben a közelmúltban feltárták a nemzetség székhelyét jelentő négyszögletes lakótornyot is. a most feltárt templom fölött lévő dombon is erődítmény - az ugynevezett latorvár - állott, amelynek falmaradványai ma is láthatók. /mti/

..

bb 4. gyagilev emlékest

i ro/mm um hi la

1972. november 21.

egy évszázada, 1872-ben született szergej pavlovics gyagilev, a világhírű orosz balett megalapítója. zseniális egyéni pályáját és együttesének állomásait idézi fel a budapesti balettbarátok klubja november 26-án, 7 órakor kezdődő ünnepi estjén.

az emlékestén vujicsics tihámér bemutatja az erre az alkalomra komponált „nódotat gyagilevnek”, című alkotását. a résztvevők egy fotókiállítás is megtekinthetnek, amelynek anyagában gyagilev budapesti látogatásának epizódjai is szerepelnek.

a budapesti balettbarátok klubja vezetősége pro terpsichore /a táncért/ díjat alapított, amelyet két évenként adományoznak annak, aki a táncművészetért kimagasló tevékenységet fejtett ki. a díjat - amely az alkalommal kerámia-plakett - a 65. életévében lévő narangozó gyulának ítelték oda. ez egyben nódotat is a gyagilevi eszmék legnagyobb magyar képviselőjének, aki csaknem fél évszázada mint táncos, mint koreográfus és mint balettmester szolgálja a táncművészet ügyét. /mti/

..

- 3 -

bb 3. a főváros 1973. évi diszkivilágítási programja

1 -don/ny ni -cz

1972. november 21.

az esti városkép hangulatosabbá, változatosabbá tételéért a főváros esztendőről esztendőre több millió forintot költ az épületek, szobrok diszkivilágítására. budapesten jelenleg 48 intézmény, képzőművészeti alkotás ölt magára nemzeti ünnepeinken alkalmi „fényruhát”, mit ígér a főváros 1973-as diszkivilágítási programja? - erről adtak tájékoztatót a városházán. mint elmondták, jövőre a kossuth lajos téri intézmények és szobrok diszkivilágításával folytatják a program megvalósítását: a nemzeti galéria, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium épületét, továbbá a rákóczi- és a kossuth szobrot fény-szórók világítják majd meg. a két utóbbi alkotásnál különleges megoldást alkalmaznak: a reflektorok sugarai alulról vetítik fényüket a szobrokra.

1973-as feladat a fontosabb épület-együttesek hangsúlyosabb részeinek erőteljesebb megvilágítása. ezek közé tartozik a parlament, amely legutóbb ismét diszkivilágítást kapott. a kupolát nagy fényerejű lámpákkal övezték. jövőre a duna-parti oldalon az árka-d-sor kap nagyobb megvilágítást. 1973-ban újítják fel a közigazgatási tudományegyetem elektromos berendezését is.

a budai oldal ugyancsak fényesebb lesz. az esti városképet teszi majd hangulatosabbá a batthyányi téri anna-templom és a bem-szobor, valamint a főterv műemlékként nyilvántartott épületének kivilágítása. mint a fővárosi tanácsnál emondták, a budai vár diszkivilágítás még nem fejeződött be. a hatalmas épület „fény-ruhát”, évről évre gyarapítják, folyamatosan, a vár helyreállításával egyidejűleg. a várban beépített lámpatestek teljesítménye 110 kilowatt. jódlámpák világítják meg a volt királyi palota homlokzatát. a kupolát 18 darab, 1.5 kilowattos fény-szórók, a két erkélysort pedig 150 wattos ugynevezett tungsráflex izzók emelik ki. a történelmi várfalak, valamint a tornyok fény-árnyjátékkal kiemelt, hangulatos világítást kaptak.

érdekes adat: a kivilágított létesítmények közül a legfényesebb a lánchíd. a hidon 1186, rázkódásmentes izzó, a kapuzaton 72 darab 1 kilowattos jódlámpa van felszerelve: összes teljesítményük 236 kilowatt./mti/

-4-

bb 5. bővítik a budapesti körgázvezetékét - új kutak, meghosszabbított vezetékek gondoskodnak a biztonságos téli gázellátásról

1 bé/pá/ny ie ly

1972. november 21.

óránként 580 ezer köbméter hazai földgázt és 23 ezer köbméter román import gáz biztosítja a téli időszak kiegyensúlyozott ellátását. a minden eddiginél több gázt a felújított és új termelésű kutak biztosítják. hajduszoboszlón hat kutat mélyítették, algyőn, a legnagyobb gázmezőnkön, hét új kutat kötöttek be a gázgyűjtő állomásokba.

a tíz évvel ezelőtt még virágzó zalai szénhidrogén-lelőhelyeken a gáz már kifogyófélben van és így nem képesek a kutak fedezni a környék szükségletét. a zökkenőmentes téli ellátásért a dunántúli kőolaj-és földgáztermelő vállalat igen nagy erőfeszítéseket tett. nyáron a kisebb fogyasztás idején a termelési többletet földalatti tárolókba vezették, ami most a téli gázellátásban nyújt segítséget. a raktározás azonban nem oldja meg teljes egészében a zala-vidék gondját, alföldi gázszállítványokkal is segíteni kell az igények kielégítését. a devecser és zalaeger-szeg közötti olajvezetékét átalakították gázszállításra, ezekben a napokban már utnak indul az alföldi gáz devecseri „átszállással”, zalába.

mindez együttesen biztosítja a megfelelő mennyiségű gázt, amelynek szállítását újabb meghosszabbított csőrendszerek biztosítják. debrecen és hajduszoboszló között elkészült a második távvezeték, üzembe helyezték az uraluffalu- répcelaki vezeték is, s bekapcsolták a hálózatba kiskunfélegyházát. a budapestet körülölelő gázvezeték szabadság-hegyi szakaszának teljesítményét óránkénti 10 ezer köbméterről 40 ezer köbméterre emelték. ezzel lehetővé vált, hogy a szabadság-hegyen és újpesten újabb háztartásokban térjenek át a gázfűtésre.

nagyvárosainkban tovább folytatódik az áttérés a városi gáztól a földgáz-fogyasztásra. székesfehérvárott az utolsó 1200 fogyasztóhoz is eljut a földgáz, szegeden 3000 háztartásba vezették be a korszerű fűtőanyagot. tovább bővült a hálózat veszprémben, kaposvárott, nagykanizsán, dunaujvárosban, kecskeméten, békéscsabán, hódmezővásárhelyen, szolnokon és miskolcon is.

az országos kőolaj-és gázipari tröszt tájékoztatása szerint valamennyi gázszolgáltató vállalat hordozható készülékeivel átvizsgálta a vezetékrendszer csöveit, s a gáztechnikai kutató és vizsgáló állomás nagyérzékenységű mérőműszereivel újra ellenőrzik a csövek állapotát. a vállalatok megerősítették készenléti és hibaelhárító szolgálataikat, így várhatóan ezen a télen minden eddiginél gyorsabban orvosolhatják a gázszolgáltatási panaszokat./mti/

-5-

bb 6. a fővárosi egészségügyi hálózat felkészült a télre - kéthavi készlet a gyógyszertárakban

i vt/pá/ny ni -cz

1972. november 21.

illetékes szakemberektől kapott tájékoztatás szerint a fővárosban az egészségügyi hálózat sokoldalúan felkészült a télre, a hideg időjárás következtében esetleg előforduló nagyobb arányú hüléses megbetegedésekre. amint a köjál járványügyi osztályán elmondották, a korábbi évekhez hasonlóan már szeptemberben megkezdtek a felkészülést. azóta működik az influenza jelzőszolgálat és rendszeresen gyűjtik azokat az adatokat, amelyek járványveszélyre utalhatnak. figyelemmel kísérik mindeneke-lőtt a táppénzes helyzet alakulását, az iskolai hiányzások mértékét. az orvosok haladéktalanul kötelesek jelenteni a járványügyi szolgálatnak, ha valamelyik közösségben nagyobb számban fordulnak elő influenza gyanús esetek. a fővárosi köjál-ban felépült és már megkezdte működését a vírus-laboratórium, amely a járványügyi osztály fontos részét alkotja és még megbízhatóbbá hatékonyabbá teszi a munkát.

közölték azt is, hogy az eddigi tapasztalatok szerint járványveszély nincs. ezzel összefüggésben felhívják a lakosság figyelmét ezuton is, hogy a nátha, - amely hurutos megbetegedés - nem azonos az influenzával, a légúti panaszok, a torokfájás még nem influenza. ilyen hüléses megbetegedésekről a köjál-nál is tudnak. a megelőzés érdekében fontosnak tartják a régetes öltözködést, a vitamin- és fehérjedús táplálkozást, a c-vitamint tartalmazó gyümölcsök, különösen a citrom fogyasztását. mivel az influenza cseppfertőzés útján terjed, s ezt nagymértékben elősegíti a zsufoltság, a szakemberek azt tanácsolják, hogy aki lázas, maradjon ágyban, hívjon orvost. így egyrészt megelőzheti a szövödményeket, másrészt nem terjeszti a betegséget.

elmondották még, hogy a tervek szerint decemberben mintegy 100 ezer fővárosi lakos kap influenza elleni védőoltást. elsősorban a krónikus betegeket, az idősebb embereket, továbbá a terhes anyákat, valamint az egészségügyi, s a közlekedési dolgozókat oltják be.

a fővárosi tanács egészségügyi főosztályán intézkedési tervet készítettek arra, hogy járvány esetén a kórházakban kellő számú ágyat tartsanak fenn az influenzás betegeknek. gondoskodnak az esetleg megbetegedő körzeti orvosok helyettesítéséről és megerősítik az ügyeleti szolgálatot. szükség esetén a szokásosnál több orvos látja majd el az éjszakai ügyeletet. a fővárosi tanács gyógyszertári központja szintén felkészült a várhatóan fokozódó igények kielégítésére.

/folyt köv/

-6-

bb 6. / a fővárosi egészségügyi...folyt/ny

a gyógyszertárak a nátha, az esetleges influenza leküzdéséhez szükséges gyógyszerekből kéthavi készletet tartanak. vegacilinből mintegy 8 millió tabletta, tetránból 1 millió 400 ezer, allopurinból 6 millió 700 ezer, kalmopirinből több mint 1 millió 300 ezer, c-vitaminból csaknem 4 millió szem, beacilin szirupból 40 ezer üveg a készlet. a gyógyszergyárak maguk is felkészülnek egy esetleges influenza járványra: szükség esetén a sürgős gyártáshoz kellő kapacitást tudnak biztosítani./mti/

..-

bb 7. faaggastyánok egészségvizsgálata

vid/kz/ny -cz

1972. november 21.

vas megyében több százra tehető a védett idős fák és egzóták száma. a kőszegi királyvölgyben található az ország legöregebb - több mint 800 éves - gesztenyefája, jeliben van az ország legöregebb - 400 éves - bükkfája, zsennyén pedig az ezer évesnek tartott kocsányos tölgy, amely az ország legöregebb élő fája. a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya, a hazafias népfront természetvédelmi csoportja - erdészeti szakemberek bevonásával - az idei őszön is elvégzi a famatuzsálemek ,, egészségvizsgálatát,,. a munkát megkezdtek. megvizsgálják, betegek-e, ha igen mitől, fiatalításra szorulnak-e, s hol, milyen mértékben szükséges sebeiket gyógyítani, illetve a kornhadástól betonberakással megvédeni.

a szakszerű, alapos vizsgálattal részben újabb megbetegedéseknek veszi elejét, másrészt megmentik a fákat az elpusztulástól. a vizsgálat eredményeit törzskönyvekben rögzítik. a vizsgálatot kiterjesztik az arbörétumokra is, azokban az öreg fákon kívül a fiatal egzótákat is felülvizsgálják./mti/

..-

bb 8. rendelhető : tetszés szerinti szériákban - csütörtökön nyílik az öltözködés, 72 kiállítás

i zsu/gg/ny zs -cz

1972. november 21.

öltözködés ,72 címmel csütörtökön kiállítás nyílik az ernst muzeumban.

férfiak, nők és gyermekek minden korosztályára gondoltak a tervezők, amikor praktikus, minden nap viselhető ruhákat terveztek és készítettek. elsősorban arra törekedtek, hogy a csinos, elegáns, praktikus holmik minden izlést kielégítsenek, s a ipar nagyobb szériákban, hazai alapanyagokból is gyártani tudja azokat. második fő szempont: a variálhatóság. női, férfi és gyermekruháknál egyaránt megtalálhatók a több darabból álló kosztümök, célszerű összeállítások, amelyekkel az öltözet izlésesen variálható, s így néhány darabból akár kisebb runatárat is össze lehet állítani. /folyt köv./

-7-

M

bb 8. / rendelhető.....folyt/ny

bemutatnak kézi és gépi szövessel, festéssel készített anyagokat, s majdnem mindegyikből kész ruhadarabot is kiállítottak, hogy láthassák a vevők, hogyan néz ki a választott szövetvől, vagy selyemből készült blúz, szoknya.

szemlélteti a kiállítás a ruha- és cipőtervezők összehangolt munkáját is. Láthatunk például olyan ruhákat, amelyekhez megfelelő színű, anyagu, fazonu és mintájú cipőket is terveztek, készítettek, - a kereskedelem figyelmébe ajánlva a kezdeményezést.

estélyi és alkalmi ruhákat alig szerepeltetnek, a kiállított tárgyak között viszont nagy választékban láthatók jól variálható, praktikus gyerekruhák és kényelmes, rugalmas anyagból készült cipők. a tizenévesekre is gondoltak a tervezők a fiatalos és csinos ruhák és cipők készítésekor: szívesen használják a kötözővött, műszálas és bőr alapanyagokat, de nem ritka a kordbársony, a vászon és egyéb olcsóbb anyag sem. ezekből az egyszerűbb anyagból olcsón lehet elegáns és divatos ruhákat vásárolni.

a vásárlókat természetesen az is érdekli: mikor lehet majd ezekkel az árukkal a kereskedelemben találkozni. a szervezősi bizottság vezetője elmondta, hogy még e hónap végén ankétot rendeznek, ahol a kis- és nagykereskedelem tetszés szerinti szériában megrendelheti a kiállított cikkeket. a bemutatott áruk nagy része már gyárakban készült mintadarab, s nagy szériában való előállításának sem volna akadálya. ezek után már csak a megrendelőknél múlik, mikor láthatjuk majd a kiállításon bemutatott holmikat az üzletekben./mti/-

bb 9. százhusz éves fénykép petőfi egykori dajkájáról

vid/ká/ny -cz

1972. november 21.

petőfi sándor születéséhez, korai gyermekéveinek füződő érdekes emlékek kerültek elő a baranyai mozgó községben. az itt élő özvegy eper mátyásné felkereste a helyi honismereti kör vezetőjét, lengyeltóti jánost és közölte vele, hogy a petőfi-évforduló alkalmából tanúságot kíván tenni családjának a petrovics-családhoz füződő kapcsolatairól, emlékeiről. a 72 éves asszony elmondta, hogy a második világháború idején települtek a dunántulra, mindaddig kiskörösön laktak. régi házuk közvetlenül szomszédos volt petrovicsék lakóházával, csupán egy palánk választotta el egymástól a két portát. a családi hagyomány szerint 1823 ujévének reggelén az apa - petrovics István - a palánkon át ujságot a szomszéd mihaleczéknak, hogy megvan a gyermek. ily módon ők értesültek elsőként kiskörösön arról, hogy megszületett a kis petrovics sándor, a későbbi nagy költőnk: petőfi sándor. / folyt köv/.

-8-

NA

bb 9. / százhusz évesfolyt/ny

eper mátyásné megmutatta azt a kegyelettel őrzött porcelán-csészét, amelyben - ugyancsak a családi hagyomány szerint - tejet vittek petrovicséknak és a csecsemő is ivott belőle. az idős asszony ez alkalommal három régi fényképet adott át a honismereti kör vezetőjének, közülük kettő ugynevezett dagerotípia, vagyis jódezüst lemezre készült fénykép. mint ismeretes: petőfi sándor egyetlen fennmaradt fényképe is dagerotíp felvétel. a legkorábbi - mintegy 120 éves fénykép - a „ dédit „ ábrázolja, mihalecz zsuzsit, a kis petrovics sándor első dajkáját. az egyébként is törékeny, beteges anyát megviselte a szülés és ezért - kérésére - a szomszédék növendéklánya vállalta a csecsemő dajkálását.

mihaleczéket szoros barátság füzte a költő családjához és -mint szomszédok - naponta érintkeztek egymással, mindaddig, amíg petrovicsék tönkrementek és elköltöztek kiskörösről. a gyermek ekkor két esztendő volt. zsuzsi dajka leszármazottai - női ágon - nemzedékről nemzedékre őrizték a költő születésével és gyermekével, s természetesen a családdal kapcsolatos emlékeiket. lengyeltóti jános írásba foglalta a petőfire vonatkozó és a kutatók által hasznosítható visszaemlékezést./mti/-

bb 10. az 1. országos parafilatéliai kiállítás

i ro/fk/ny hi -cz

1972. november 21.

november 24-én nyílik meg az 1. országos parafilatéliai kiállítás, amely 58 gyűjtőnek - a bélyeggyűjtéssel rökön - 84 gyűjteményét mutatja be. a legelterjedtebb gyűjtési ág egyben a legnagyobb csoporttal is képviselteti magát: a carte-maximum hívei 25 gyűjteményt mutatnak be, látványos összeállításokban. külön tanulmányozásra érdemes az, amely a gyűjtési forma kezdeti próbálkozásait, ismerteti, s amelyik fővárosunkat mutatja be a nézőknek. van carte-maximum gyűjtemény, amelynek a virágok, a magyar tájak és várak a témái. figyelmet érdemel az őskor és az ókor művészetét feldolgozó gyűjteményrészlet.

/folyt köv/

-9-

NA

b b 10. / az 1. országosfolyt/ny

a különféle alkalmi bélyegzések kedvelői 14 nagy gyűjtemény-csoporttal jelentkeznek a kiállításon. közülük különösen egy sporttárgy gyűjtemény emelkedik ki, de igen érdekesek a hazánk felszabadulásának évfordulóit megünneplő bélyegzés gyűjtemények is. Kérjük számítani az első világháború előtti osztrák-magyar hajóstársaságok magánpostái, vagy a tengeralattjárók postaszolgálatát ismertető gyűjtemény.

az okmány- és illetékbélyegek csoportjában budapest illetékbélyegeinek egészséves ritkaságai, továbbá szombatnely, kaposvár, székesfehérvár, mezőtúr illetékbélyegei láthatók. a tárlat színterületének igérkezik az ugynevezett szignetták 1686-1854. közötti, a maga nemében páratlan gyűjteménye és egy 1802-ig visszanyúló, receptiss, gyűjtemény.

érdekes az első világháború magyar postáit ismertető, szinte teljesnek mondható gyűjtemény, s van olyan „háborús” gyűjtemény is, amely a szakszerűségeen túl személyi vonatkozásai révén - például dobi istván és veres péter sajátkezü levelezőlapjaival - tarthat érdeklődésre számot. néhány gyűjtemény a parafilatélia többi területét is felöleli. az egyiknek szentendre a tárgya, a másik franciaország megismerésére invitál, egy szép utazás postai emlékeinek tetszetős bemutatásával. a kiállítás időszaki hangsúlyát a lenin eszméit ismerető gyűjtemény adja meg. a tárlat teljes tartama alatt különleges bélyegzőt használó alkalmi postahivatal működik. a mabeosz a kiállítás alkalmából az utóbbi idők egyik legszebb emléklapjával örvendeztet meg a gyűjtőket. a parafilatéliában kevésbé járatosak, vagy a kiállítás iránt érdeklődők a rendezőség információs szolgálatától kapnak majd részletes felvilágosítást.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége által szervezett 1. országos parafilatéliai kiállítás megnyitója november 24-én lesz a vörösmarty utca 65. szám alatti mabeosz kiállítási tere-
ben./mti/

..

-10-

bb.11. másfélezer vagon - száraz fűszerpaprika a raktárakban

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnak az idén nagy gondot okozott a leszedett fűszerpaprika csövek örlés, illetve tárolás előtti szárítása, mivel a rendkívül csapadékos időjárás miatt az átlagosnál mintegy három százalékkal nagyobb a termés nedvességtartalma. a nehézségek ellenére az ideai termésnek már csökken a felét, 1500 vagonnyi paprikát megszáritottak, s félkészárúként raktárakba helyezték. az eredményéhez hozzájárult, hogy vállalati rekonstrukció részeként lényegében befejezték a tájkörzethez tartozó községekben a „kis paprikagyárak”, rendszerének kiépítését. ez azt jelenti, hogy a földgázfűtéses szegedi szárítóközpont mellett üllésen ugyancsak földgázmezőről táplált szárítóüzemet, mórhalmon, röszkén és szőregen pedig olajtüzelésű szárítókat építettek./mti/

bb.12. száztíz millió köbméter víz tárolására nyílik lehetőség a bódva völgyében

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság területén - borsod és heves megyében - arra törekednek, hogy a tavaszi hóolvadáskor megduzzadt patakok vizét, ahol lehetséges, felfogják és öntözési célokra tartalékolják. ennek érdekében megvizsgálták hol tudnának új víztárolókat, mesterséges tavakat kialakítani. az eddigi vizsgálatok eredményeként kimutatták, hogy eger város közelében lévő laskó patak mentén 4,5 millió, a mezőkövesdtől északra fekvő horn patak völgyében 6,5 millió, perkupa térségében pedig száz-tíz millió köbméter víz tárolására van lehetőség. az eddig elkészült tanulmányok szerint perkupa környékén - a bódva folyó völgyében - gátrendszer építésével az ország legnagyobb hegyvidéki mesterséges tavát alakíthatják ki./mti/

8.05/ok

He 101

- 11 -

bb.13. megkészszerzik a klorocid alapanyag gyártását

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

a füzfdi nitrokémai ipartelepeken növekvő kereslet kielégítésére a jövő évben megkészszerzik a klorocid alapanyag termelését. a korszerű technológiával termelő üzem kiváló minőségű para-nitro-acetofenon nevű termékéből a magyar gyógyszeripari a jövő évre mintegy 900-950 tonnát igényel, s lehetőség nyílik exportra is./mti/

bb.14. önálló szociálpolitikai osztály ^{szl}állítását javasolja a néb békés megyében

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

az öregekről való társadalmi gondoskodást vizsgálta a közel-múltban békés megyében a népi ellenőrzés. ezen a tájon a népesség 22 százaléka nyugdíjas, a 60 éven felüliek aránya pedig 17,9 százalék, jóval magasabb az országos átlagnál. a megyében 14 szociális otthon működik, de az otthonok zsúfoltak és sokan várnak még elhelyezésre. igen sok az ágyban fekvő öreg aki intézményesen sehova nem tartozik. a kisl fiatalok, az uttorok, a hazafias népfrent és a vöröskereszt aktivistái alkalomszerűen sokat segítenek a házkörül munkák ellátásában, de a magukra maradt öregek sorsa megnyugtatóan nem elintézett. megyeszerte sok eltartásos szerződést kötnek, de az ellenőrzés hiányos, a népi ellenőrzés javasolja az illetékes szerveknek: a megyei tanácsnál önálló szociálpolitikai osztály foglalkozzék a munkában megfáradt idős emberek helyzetével, mert az egészségügyi osztály nem képes ellátni ezt a feladatot./mti/

bb.15. zala megye első ezres termelészövetkezeti szarvasmarhaállománya

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

a zala megyei nahóti termelészövetkezetben szarvasmarhatenyésztésre és hizlalásra specializálják a gazdálkodást, az állattartásnak rendelik alá a szántóföldi növénytermelést, növelik a takarmánytermő területeket. a szövetkezetben az utóbbi hónapokban 200-al növelték a szarvasmarha állományt, s így a saját szaporlattal az év végéig ezerre növekszik a nahóti gazdaság szarvasmarha állománya. a gazdaság évi tejtermelése várhatóan meghaladja az egymillió litert, ezenkívül évenként több mint 200 hizottmarhát értékesítenek./mti/

8.09/ok

12

bb.16. ezer tettel az ezer éves esztergomért széleskörű társadalmi munkaakció a dunántúli kisvárosban

vid/ká/ok -cz

1972. november 21.

esztergom jövőre ünneplő várossá alakulásának ezer éves jubileumát. az évforduló tiszteletére széleskörű társadalmi munkakció bontakozik ki a városban. ezer tettel az ezer éves esztergomért jelszóval egyre szaporodnak a városi tanácsnál azok a felajánlások, amelyeket azért tesznek, hogy a város valóban ünneplő köntösben fogadja az 1973-as esztendő.

fontos helyet foglal el a vállalatok sorában, hogy a gyárak, telephelyek környezetét rendbehozzák, parkosítják. mindenütt megtalálták azokat a tennivalókat, amelyekkel adottságaikat figyelembe véve a legtöbbet segíthetik. a pilisi parkerdőgazdaság például facsemetéket ad a városi fásításhoz, az édaész elkészíti a városi tanácsház diszkivilágítását.

természetesen a nagyüzemek felajánlásai a legnagyobb értékűek. köztük is vezet a szim esztergomi marógépgyára, amelynek dolgozói 12.000 óra társadalmi munkára vállalkoztak. többek között óvodát bővítenek, utcát parkosítanak, autóbusz várótermekeket építenek. a látszerészeti eszközök gyárának dolgozói 3.000 az emg esztergomi gyárának dolgozói 4.000 óra társadalmi munkára tettek ígéretet./mti/

szervezőségekre figyelmébe

1972. november 21.

ok nyg

mai bb.1-es számú hírnök /budapesti hidprogram .. / első mondata pontatlan, ezért kérjük az alábbi javítást felhasználni:

negyedszázada, 1947 november 16-án nyitották meg a forgalom előtt a félszélességen elkészült margit-hidat; husz éve, 1952 november 22-én pedig átgyördültek az első gépkocsik a roncsaiból feltámasztott petőfi - hidon. az elmúlt 25 esztendő... stb./mti/

9.32/ok

13

He 10-20

bb. 17. megkezdődött a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának budapesti ülése

t kf/mm/1e/1l hgy

1972. november 21.

kedden reggel az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének dísztermében megkezdődött a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának 18. ülése.

a tanácskozáson a kgst tagországok - bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége - küldöttségén kívül részt vett Vályi Péter, a minisztertanács elnökhelyettese. az ülést a bizottság elnöke, v. sopov bolgár földművelésügyi és élelmiszeripari miniszter nyitotta meg.

az ülésen vályi péter mondott beszédet.

a kormány nevében üdvözölte az ülés résztvevőit s hangsúlyozta: mindent megtettek, hogy a bizottság eredményes munkájához szükséges feltételeket biztosítsák.

- a magyar népköztársaság, éppen úgy, mint a kgst munkájában résztvevő többi szocialista ország -, mondotta - azon munkálkodik, hogy erősítse a szocialista rendszert, gyorsítsa pártunk és népünk legfontosabb céljának elérését, a szocialista társadalom teljes felépítését. ezért mind szorosabbra fűzzük a kölcsönös egyetértésen alapuló baráti kötelekeinket és növeljük országaink együttműködését a népgazdaság valamennyi területén. ezt a célt szolgálja a kgst 25. ülészakán jóváhagyott komplex program, amelynek végrehajtásában jelentős szerepe hárul az élelmiszeripari állandó bizottságra is.

- az elmúlt időszakban pártjaink kongresszusai az élelmiszeripari gazdaság területére az intenzív fejlesztést szolgáló határozatokat hoztak. végrehajtásuk mindannyiunkat arra kötelez, hogy az élelmiszeripari termelés fejlesztésében együttműködésünket is fokozzuk. az nemcsak az országainkban előírt életszínvonal-emelés megvalósításához, hanem a tőkés világgal szemben meghirdetett gazdasági verseny megnyeréséhez is szükséges. tervszerű munkamegosztással kell megteremtteni azokat az erőforrásokat, amelyek élelmiszeripari nagyüzemeinkben is biztosítják a modern technikát és technológiát.

/folyt.köv./
9.50/1l AC 1020

- 14 -

bb. 17./ megkezdődött folyt./ 1l

vályi péter hangsúlyozta, hogy az élelmiszeripari állandó bizottság tevékenységének középpontjában az integrációs feladatok állnak., s ezek egy részét a mostani ülésen is megtárgyalják.

- mindenekelőtt lényegesnek tartjuk, - folytatta, - hogy az együttműködés kibővül a távlati, 10-15 éves elképzelések és tervek egyeztetésével. ennek során nagy jelentőségű az élelmiszeripar 1985-ig szóló fejlesztési prognózisainak kidolgozása, az arra épülő távlati tervkoordináció, valamint az együttes tervezés programjának összeállítás. fontos, hogy egyfelől az igényeket, másfelől pedig a termelési elképzeléseket és lehetőségeket kölcsönösen jól előre ismerjük, és egyeztessük, sőt közösen tervezzünk. a tervek egyeztetése lehetővé teszi együttműködési, gyártásszakosítási és kooperációs szerződések megkötését. a kgst tagállamok szakemberei elkészítették az élelmiszeriparban használt apró cikkek - így többek között a kolbászból, a füstölőfolyadék, citromsav, vanílin, étkezési savak - gyártásszakosításával kapcsolatos javaslatokat. ezeket az élelmiszeripari állandó bizottság megtárgyalta, s az érdekeltek még ez évben megkötik az egyezményeket, amelyek megvalósítása elősegíti a kapitalista országokból származó import csökkentését.

a minisztertanács elnökhelyettese szólt arról, hogy nagy várakozással tekintünk a göngyöleg és csomagolási problémákkal foglalkozó, valamint az élelmiszerek tápértékének növelésére létrehozott nemzetközi koordinációs központok munkája elé, majd kitért arra, hogy az élelmiszeripari ágazatok műszaki-fejlesztési irányainak meghatározása egyúttal utmutatást ad a gépiparnak is, új, nagyteljesítményű berendezések létrehozásához.

- a komplex program megvalósítása során - mondotta ezután - a tagállamok együttműködése nemcsak elmélyült, hanem új vonásokkal is gyarapodott. újabban nálunk is előtérbe került a közgazdasági kérdések vizsgálata. fontosnak tartjuk a komplexitásra való törekvést. az új együttműködési formák kialakításában nagyra értékeljük az élelmiszeripari állandó bizottság kezdeményező szerepét, s véleményünk szerint hatékonyan dolgoznak majd az ágazatközi munkacsoportok is.

- nagyra értékeljük és támogatjuk a bizottságnak azt a tevékenységét, amellyel minden tagországban erősíteni igyekszik a kapcsolatokat az élelmiszeripar és a mezőgazdasági termelés valamint az élelmiszeripari gépgyártás között.

/folyt.köv./
9.55/1l AC 1020

- 115 -

bb. 17./ megkezdődött2. folyt./ 11

ennek élő példája a mezőgazdasági állandó bizottsággal együttesen végzett munka az élelmiszeripari termelés ösztönzésére, illetve a gépipari állandó bizottsággal összeállított közös program. ezt az utat tartjuk helyesnek és kövendőnek más közös érdekeltségű témák kidolgozásánál is.

vályi péter megnyitó beszéde után tartotta első plenáris ülését az állandó bizottság, amely délután a szerkesztő bizottságokban folytatta munkáját./mti/

..-

bb. 18. a pedagógusok országsszerte megvitatták az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló párthatározatot

t szö/fk/zs/11 hgy

1972 november 21.

hazánk mintegy 5200 általános iskolájában és 540 középiskolájában kedden országsszerte tanítás nélküli munkanap volt. az alsófokú oktatási intézményekben, valamint a középiskolákban ezen a napon tartották az idei tanév első nevelési értekezletét, amelyen mintegy 80 ezer pedagógus vitatta meg az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló párthatározat végrehajtásával összefüggő feladatokat.

a nevelési értekezleteken a határozat megbeszélését mindenütt összekapcsolták a helyi eredmények és gondok elemzésével az iskola feladatainak meghatározásával. felhasználták az alkalmat arra is, hogy megismerkedjenek a község, a város, a járás, a megye terveivel, gondot fordítottak a megyei illetve a budapesti pártbizottsági és tanácsi határozatokban szereplő feladatok megtárgyalására.

az iskolaigazgatók vitaindító referátumai után az egész határozat összefüggéseit vizsgálva foglaltak állást az óvónők a tanítók és a tanárok a továbbfejlesztés legcélszerűbb teendőiben. több megbeszélésen olyan helyi problémákat is feltártak, amelyek tantestületi határozatot igényeltek.

/folyt.köv./
10.00/11

HC 1020

- 16 -

bb. 18./ a pedagógusok.... 1. folyt./ 11

a pedagógusokat különösen foglalkoztatták a várható minisztériumi intézkedések. ezek a központi elképzelések határozzák meg majd azokat a kereteket, amelyek között végzik munkájukat. a vitában azonban egyértelműen aláhúzták, hogy nagyon sok olyan feladat szerepel a határozatban, amelynek megvalósításához jelenlegi szabályozás keretei között már most, a központi intézkedések kiadása előtt is hozzá kell lehet és hozzá kell fogni. ezek sorában említették meg általában a nevelési kérdéseket, a demokratikus iskolai légkör kialakítását, a szocialista tanár-diákviszony megteremtését, a jogok és a felelősség, a köteleességek együttes kezelését, a méltányosabb tanulói terhelést, a tantestületi munkáknak a tanárok közötti igazságosabb elosztását, továbbá a szülőkkel való jobb együttműködést./mti/

..-

bb.19. tizenöt emelet magas - üzembehelyeték az ország legnagyobb bányagépét

vid/kz/ok hgy

1972. november 21./mti/

a 192 órás próba sikeres befejeztével kedden üzembehelyezték a visontai szénmezőn az ország legnagyobb bányagépét. a különleges gépóriás magassága 50 méter, hossza pedig 320 méter. óránként 4 000 köbméter föld megmozgatására, elrendezésére képes. egyetlen nap alatt, s mindössze 11 szakember irányításával, mintegy negyven-ezer kubikus munkáját végzi el. hasonló méretű és teljesítményű bányagép még nem dolgozott hazánkban és Európában is alig akad párja.

a 15 emelet magas gépóriással a szénmezőt takaró föld eltávolítását oldják meg. a hatalmas szerkezet elektromos távvezérléssel működik és óriás hernyótalpakon változtatja helyét. vízszintező berendezése szavatolja, hogy lejtős terepen, dőlt beállással is teljes biztonsággal működjenek.

a gépóriást a német demokratikus köztársaságban gyártották és alkatrészenként szállították visontára. az összeszerelése csaknem egy évig tartott.

a gépóriás üzembehelyezésével egyidejűleg a visontai bányában áttértek a folyamatos termelésre: éjjel-nappal és munkaszüneti napokon is állandóan dolgoznak./mti/

..-

bb.20. pénteken bucsuztatják vezári dezsőt

ok hgy

1972. november 21.

vezári dezső író, újságíró, a népszava szerkesztő bizottsága volt tagjának hamvasztás előtti bucsuztatása pénteken 14 órakor lesz a Yarkasréti temetőben./mti/

..-

11.45/ok HC 130

- 17 -

bb.21. volán telep épül szolnokon

1972. november 21.

vid/kz/ok hgy

az ország legmodernebb központi gépkocsiforgalmi telepe épül szolnokon, a volán tröszt 7-es számú vállalatának a beruházásában. a város nyugati részén tizennégy hektár nagyságú területen több mint ötszáz gépkocsi számára alakítanak ki sármentes parkirozó helyet. megépítik a korszerű javítóbazist, s kocsimosót, és az egyéb kiszolgáló egységeket. a hét emeletes központi épület alsó szintjét a vállalat alkalmazásában lévő hétszáz gépkocsivezető számára fürdőt, öltözőt, étkezdét, orvosi rendelőt helyeznek el. a mintegy nyolcvanhat millió forintos beruházásból épülő komplett gépkocsiforgalmi telep teljes vízellátását, bővizű termálkútból biztosítják. a telepet 1973 szeptember 1-ig átadják rendeltetésének./mti/

bb.22. tanácskoztak a ruházati szövetkezetek szocialista brigádvezetői

1972. november 21.

k ol/ol/le/ok hgy

a választékbővítés, a szolgáltatások és az export területén jelentékeny szerepet betöltő 104 ruházati szövetkezet 43 ezer tagjának érdekeit képviselő ruszov, kedden országos tanácskozásra hívta össze a tagszövetkezetekben tevékenykedő szocialista brigádok vezetőit. a béke szállóban tartott tanácskozáson megállapították: időszerűvé vált, hogy a csaknem három és félszáz szocialista brigád mozgalmát kiterjesszék azokra a tagszövetkezetekre is, ahol ilyen kollektívák még nem alakultak. a múlt évben 1,3 milliárd forint értékű terméket exportáló szövetkezetek egyre növekvő feladataik megoldásában nem nélkülöznék a szocialista brigádok hátkony segítségét. a tapasztalatok cseréjét szolgálta az is, hogy a ruszov 45 brigádnaplót kért be, s közülük a legjobbat díjazta és kiállította.

a tanácskozás alkalmából élenjáró szocialista brigádvezetőket jutalmazták „a szövetkezeti ipar kiváló dolgozója”, kitüntetéssel./mti/

12.05/ok

h 13¹⁰

- 13 -

bb.23. népfront - küldöttség utazott kubába

t tf/tr/ok hgy

1972. november 21.

a kubai forradalom védelmére alakult bizottság /cdr/ meghívására kedden négytagú népfront- küldöttség utazott budapestről. havannába bencsik istvánnak, a hazafias népfront főtitkárának vezetésével. a küldöttség tanulmányozza a kubai testvérszervezet munkáját, tárgyalásokat folytat az együttműködés tapasztalatairól és a kapcsolatok erősítéséről. a delegáció bucsuztatására megjelentek a hazafias népfront országos tanácsának titkárai: dr. molnár béla, szentistványi gyuláné, és s. hegedüs lászló. ott volt carlos j. perez, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

bb.24. elkészültek a miskolci „összekötő városrész”, első lakásai

vid/kz/ok hgy

1972. november 21.

elkészült miskolcon a régi belvárost az elmúlt években kiépült kiliani lakóteleppel és a diósgyőri városközponttal összekapcsoló, ugynevezett „összekötő városrész”, első négy lakóépülete. az új lakók kedden megkezdték a beköltözést. szövetkezeti lakásokban 132 család kapott távfűtéses, kényelmes otthonot. az év végéig még újabb három épületbe további nyolcvanhét család költözik a telepre. az összekötő városrészben, a negyedik ötéves terv uideje alatt, még több mint kétezer házgyári elemekből összeszerelt lakás épül. tizenhat tantermes általános iskolát, valamint nyolcvan személyes bölcsődét is nyitnak./mti/

bb.25. országos munkavédelmi vetélkedő kaposvárott

vid/kz/ok hgy

1972. november 21.

kedden kaposvárott megkezdődött a hazai tégla- és cserépipari vállalatok dolgozóinak munkavédelmi vetélkedője. ezuttal a vállalati elődöntőkön legjobban szereplő 10 fizikai és 10 műszaki dolgozó állt rajthoz. az első napon a fizikai munkásoknak két munkavédelmi témát kellett szakdolgozatszerűen feldolgozniuk, a műszakiak pedig az kapták feladatuk, hogy a palatonszentgyörgyi téglagyárban tartott helyszíni szemle alapján minősítik a gyár műszaki munkavédelmi helyzetét.

szombaton a kaposvári palmiro togliatti megyei könyvtár nagytermében a szóbeli vetélkedő zajlik le./mti/

12.48/ok

h 13¹⁰

- 14 -

bb.26. időjárásjelentés

ok hgy

1972. november 21.

a szovjetunió európai területének északi térségét hideg, sakrvidéki eredetű levegő árasztotta el. hatására nagy területeken havazik és a hideg beáramlást kísérő erős szelek következtében sokfelé keletkezik hófúvás. európa többi részein az óceánról áramló különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu levegő egymást követő hullámai továbbra is változókéony időjárást okoznak.

hazánkban hétfőn erősen, felhős, hideg idő volt. a hőmérséklet csúcserőke általában plusz 1 plusz 6 fok között alakult. a délelőtti órákban az óceánról áramló levegő enyhebb hulláma érte el hazánkat. hatására előbb a dunántúlon majd az ország keleti megyéiben is elkezdett esni az eső. az esőt helyenként havazás váltotta fel. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége sok helyen meghaladta a 20 mm-t, sőt Izsákon 30, Kiskunfélegyházán 33, Kiskunhalason pedig 35 mm-t mértek.

az enyhe beáramlás következtében hajnalra sem hűlt le a levegő 0 plusz 5 foknál hidegebbre. délelőtt a nyugati megyékben felszakadozott a felhőzet, az ország keleti részein azonban még borult volt az ég és többfelé esett az eső. 11 órakor 3 és 8 fok közötti hőmérsékletet mutattak a hőmérők.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 1,6 fok volt a 100 éves átlagnál 2,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 mm, mérsékleten emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

ma keleten is felszakadó felhőzet, néhány helyen még esővel. szerdán felhőátvonulások. szórványosan újabb eső. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 plusz 4, fok között, egy két-szélvédett helyen gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-10 fok között.

a Duna vízállása budapesnél: 366 cm.
/mt1/

13.40/ok

NA 147

bb.27. a belföldi szerkesztőség anyagai november 21-én 13 óráig:

se/ok hgy

1972. november 21.

1. budapesti hidprogram
2. árpádkori templom
3. diszkivilágítás
4. gygilev emlékest
5. budapesti körgázvezeték
6. a főváros e.ü. helyzete
7. faagastyánok
8. öltözködési kiállítás
9. petőfi dajkájának fényképe
10. parafilatéliai kiállítás
11. fűszerpaprika
12. víztárolás
13. klorocid alapanyaggyártás
14. szociálpolitikai osztálybékés megyében
15. szarvasmarhaállomány zala megyében
16. munkaakció esztergomért
17. kgst élelmiszeripari ábülése
18. pedagógusok értekezletek
19. az ország legnagyobb bányagépe
20. vozári dezső temetése
21. volán telep
22. ruházati szövetkezetek szoc- brigádvezetőinek tanácskozása
23. népfrontküldöttség utazott kubába
24. összekötő városrész
25. munkavédelmi vetélkedő
26. időjárás jelentés
27. hírjegyzék.

...

bb.28. újra életre keltették a sárospataki diszcserépgyártást

vid/kz/ok hgy

1972. november 21.

a korszerű tüzelőanyagok - földgáz, fűtőolaj - elterjedésével jelentősen csökkent a kereslet a borsod megyei építőanyagipari vállalat sárospataki cserépkálya üzemében gyártott kályha-csempe iránt. ezért a vállalat vezetősége elhatározta, hogy fel-eleveníti a nagymultu sárospataki diszcserépgyártást. a sárospataki fazekasság több mint négy évszázados multra visszatekin-tő mesterfogásait, formakincsét még ismerő szkircsák- és vida család öt tagja 15 fiatal tanított be az üzemben a kézi korongozásra és a „virágozásra”.
/folyt.köv./

13.45/ok

NA 150

bb.28./ujra életrefolyt./ok

az ősi hagyomány szerint fekete vagy fehér alapon barnával, kékkel zölddel díszítik a tányérokat, köcsögöket, kancsókat és vázákat.

az új életre keltett sárospataki diszcserépből naponta megközelítőleg négyszáz darabot készítenek. az új termékek a karácsonyi vásáron már kapható lesz az üzletekben.

a sárospataki diszcserépek irány nagy az érdeklődés külföldön is. az artex külkereskedelmi vállalat közvetítésével 1973 első felében svájcba, az nszk-ba és hollandiába megközelítőleg ötvenezer kézi festésű cserepet exportálnak./mti/

bb.29. vegyi és olajipari automatizálási konferencia a technika házában

t kg/gg/1e/ok hgy

1972. november 21.

kétszáz hazai és külföldi szakember részvételével vegyi és olajipari automatizálási konferencia kezdődött kedden a technika házában. a négynapos szimpoziumot a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesült rendezte. a tanácskozást dr. górnagy sándor nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg, aki a vegyipar automatizálásának fejlesztéséről beszélt, és a további eredmények eléréséhez egyebek között a számítástechnikai módszerek és eszközök elterjedésének fontosságát hangsúlyozta.

a miniszterhelyettes megnyitója után dr. machács miklós, a nehézipari minisztérium osztályvezetője előadásában elmondotta: a vegyipar termelékenysége tíz év alatt megháromszorozódott s nagymértékben nőtt a termelés is. a műtrágyagyártás például 102,000 tonnáról 502,000 tonnára, a kőolaj-termelés 2,5 millió tonnáról hatmillió-ra nőtt. az elmúlt években a szovjetunióval és más baráti országokkal kiépült együttműködés eredményeként különösen a kőolaj- a gumipar és az alumíniumgyártás fejlődött dinamikusán. a további fejlődés egyebek között az automatizálás fokozásában, a jobb műszerellátásban és szervizhálózat kiépítésében rejlik.

a szimpozium három szekcióban folytatódott, s ezzel egyidőben a konferencia témájához kapcsolódó kiállítás is nyílt a technika házában. a kiállításon 13 vállalat mutaja be a korszerű vegyipari üzemekben hasznosítható műszereit, berendezéseit./mti/

13.48/ok

NA 150

- 12 -

bb.30. kereskedelem-szervezési konferencia a magyar tudományos akadémián

t hz/tm/1e/ok hgy

1972. november 21.

kedden a magyar tudományos akadémián több mint 400 fővárosi és vidéki szakember részvételével országos konferencia kezdődött a kereskedelmi vállalatok szervezetének és működésének racionalizálásáról. a most első ízben rendezett kétnapos konferenciát dr. juhár zoltán, belkereskedelmi miniszterhelyettes nyitotta meg. jelen volt a megnyitón szurdi istván belkereskedelmi miniszter.

hazánkban 1960. és 1970 között megkétszereződött a kereskedelem és vendéglátóipar forgalma. a forgalom növekedését csak részben követte a kereskedelmi és a vendéglátóipari hálózat fejlődése, és bár a növekedés itt is számottevő - mintegy 50 százalékos - a szolgáltatások sem minőségben sem mennyiségben nem képesek helyesen kielégíteni a rohamosan növekvő igényeket. mivel a hálózat további fejlesztésére fordítható anyagi lehetőségek korlátozottak szükségessé vált annak megvizsgálása, hogy hazánkban működő csaknem 800 kereskedelmi és vendéglátóipari vállalat és szövetkezet mintegy 53,000 boltja, abc áruháza, raktára, vendéglátó egysége, szállodája hogyan tudna saját munkájának ésszerűbbé, gazdaságosabbá tételével javítani szolgáltatásainak színvonalán.

a kereskedelmi munka - és üzemszervezési intézet által szervezett mostani értekezleten három bizottságon, a kis, a nagykereskedelem, valamint a vendéglátóipari szekcióban mondják el ötleteiket, javaslataikat, az egyes ágazatok további fejlesztésének kérdéseiről./mti/

bb.21. hazaérkezetta szovjetunióból az mszbt küldöttsége

tr/zs/ok hgy

1972. november 21.

hazaérkezett a szovjetunióból a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége, amely alpári pál alelnök vezetésével a szovjet-magyar baráti társaság meghívására nyolc napot töltött ukrájnában. a küldöttséget a keleti pályaudvaron dr. magyar andrás tanszékvezető egyetemi tanár, az mszbt országos elnökségének tagja fogadta./mti/

14.10/ok

NA 150

- 23 -

bb.32 . fejeér megye és az aluminius-program - 1975-ben 900 ezer tonna bauxitot és 71 ezer tonna aluminiium félkészterméket ad fejeér megye

vid/ká/ok hgy

1972. november 21.

a szovjet-magyar timföld- aluminiium egyezmény első évtizede fejeér megye bauxit-bányászatára és aluminiium félkész-termelésére is nagy hatást gyakorolt. az elmúlt tíz év alatt husz százalékkal emelkedett a megye bauxit-kitermelése és megháromszorozódott az aluminiium félkész- és késztermékek gyártása.

a fejeér megyei bauxitbányák ü vállalat üzemei 1962-ben 627 ezer tonna bauxitot termeltek és ennek a mennyiségnek több mint a felét a gánti külfejtés adta. az idén várhatóan 770 ezer tonna bauxit kerül ki fejeér megyéből, s a fejlődést jól érzékelteti, hogy ma már csak 15 százalékos a külszíni fejtés részaránya. a termelés az utóbbi években egyre inkább a mélyművelésre toltódott át. a vállalt a rakodás-szállítás gépesítését csaknem teljesen megoldotta, valamennyi bányájában korszerű biztosító szerkezeteket alkalmaz. 1968-ban fejeződött be a józsef iii. bányászüzem feltárása. 1972 végén pedig az évi 400 ezer tonna kapacitású iszka ii. bányászüzem kiépítése fejeződik be. a beruházás érdekessége, hogy - a magyar bauxitbányászatban először - a földalatti munkahelyektől a külszínig automatizált, gumiszalagrendszer szállítja ki a bauxitot. a harmadik új, fejeér megyei bánya, a rákhegy ii. üzem 1973 végétől részlegesen, 1975-től teljes kapacitással üzemel. ez a bánya az ötödik ötéves tervben évi 900 ezer tonnára növeli a fejeér megyei bauxitbányák termelését. a rákhegy ii. bányát ugynevezett aktiv vízszint-súlylyesztéssel alakítják ki: két függőleges aknával leszivatják és a bauxit-mező alá süllyesztik a karsztvizet, s ezzel a krisztálytisza vízzel látják majd el a környék falvait és székesfehérvárt ivóvízzel, a péti nitrogénműveket, valamint a székesfehérvári könnyűféműt ipari vízzel. a fejeér megyei bauxitbányászat további fejlesztését jelzi, hogy megkezdték a bittó ii. új bányászüzem tervezését amely az ötödik ötéves terv közepén kezd meg a termelést.

a szovjetunióból érkező aluminiium-tömböket zömmel a székesfehérvári könnyűféműben dolgozzák fel. az egyezmény első évtizede alatt háromszorosára emelkedett a gyár termelése, jelenleg évi 58 ezer tonna hengerlési, 22 ezer tonna préselő és 800 tonna kovácsoló akapitással rendelkezik a gyár.
/folyt.köv./

- 24 -

14.20/ok

RA 150

bb.32./fejeér megyefolyt./ok

a tavaly befejeződött fejlesztésre több mint három milliárd forintot fordítottak és 1973 elején újabb bővítés kezdődik. sor kerül a présmű rekonstrukciójára, bővítik a szélesszalag hengerművet, újabb darabolósört, hasítósort helyeznek üzembe, csőhegesztő, profil-hajtogató és lakkozó berendezést vásárolnak. a fejlesztéssel a székesfehérvári gyár 1975-re évi 71 ezer tonna, az ötödik ötéves terv második felében évi 92 ezer tonna lemez és egyéb félkésztermék előállítására lesz képes./mti/

...

bb.33. ,,vadriadó,, tolna megyében

vid/kz/ok hgy

1972. november 21.

megkezdődött a mezei nyul vadászata tolna megyében. az év végéig öt alkalommal puskázhatnak mezei nyulra a vadásztársaságok tagjai. a tervezet szerint, mintegy 36 000 vad kerül terítékre az év végéig tolna megyében. 900 mezei nyulat és 400 fácánt élve fognak be./mti/

...

bb.34. befejeződött a nemzetközi pen konferencia

1 ró/fk/zs/ok hgy

1972. november 21.

a nemzetközi pen november 14 és 17. között nyugat-berlinben heinrich böll elnökletével konferenciát tartott. a tanácskozásról kery lászló, a magyar pen club főtitkára elmondta az mti munkatársának:

- a nemzetközi pen végrehajtó bizottsága egyhangu határozatban fejezte ki aggodalmát a világ különböző részeiben jelentkező fajüldözés és neofasizmus miatt. a konferencia megvitatta a nemzetközi pen alapokmányát. számos felszólaló - köztük heinrich böll - azt az álláspontot fejezte ki, hogy az irodalom progresszív elkötelezettségének tükröződnie kell a pen ujjászervezett chartájában.

- a vita anyagát eljuttatják valamennyi pen központhoz és végleges határozatra csak a kérdések széleskörű megtárgyalása után kerül sor.
/folyt.köv./

- 25 -

14.35/ok

MA 150

bb.34./befejeződött ...folyt./ok

- a berlini konferencia legfontosabb eredménye és ujdonsága, hogy most jelentek meg első ízben a nemzetközi pen találkozón nagyobb számban a haladó, fiatal nyugati írók, s most fejtették ki először álláspontjukat az irodalom és a társadalmi haladás szükségszerű összefüggéséről./mti/

bb.36. magyar hanglemez francia nagydíja

t ro/pá/zs/ok hgy

1972. november 21.

s újabb külföldi elismerében részeült a magyar hanglemezgyártó vállalat komolyzenei lemezkiadása. esternázy pál „harmonia caelestis”, című kantátákból álló gyűjteménye elnyerte a francia „academie nationale du disque lirique”, nagydíját. a régi magyar zene történetében egyedülálló műről, a felvétel körülményeiről sándor frigyos karmester, a felvétel dirigense tájékoztatta kedden az újságírókat a zeneművészek klubjában.

1711.-ben bécsben jelent meg nyomtatásban esternázy pál kantáta-sorozata, amelyet breuer jános rekonstrukciója alapján először vettek fel, csaknem teljességében három hanglemezre. a muzsika több mint két és fél évszázad távlatából kelt életre, mégis - nem utolsósorban a remek hanglemezfelvételnek köszönhető - a legkevésbé sem kelt „muzeális”, hatást, értéket nem csupán különlegességében rejlik, hanem ma is eleven hatásban. a kor legértékesebb magyar zenei dokumentuma a mai hallgató számára is teljes élményt nyújtó muzsika.

az 55 kisebb-nagyobb változatos összellítésű, hangszeres vagy orgonakiséreltetel megkomponált kantátából álló gyűjtemény szerzője ismerte korának opera és órátorium-irodalmát, a tanulmányozta stílusukat.

a nagyszerű felvételhez stílusos helyszínt választottak: a pannonhalmai boldogasszony kápolnában készültek a hangfelvételek, székely andrás zenei rendező és csintalan lászló hangmérnök irányításával. a zeneművészeti főiskola kamarakórusa, a győri leánykar, frank mária, som lászló, lehotka gábor, pertis zsuzsa és a liszt ferenc kamara-zenekar működött közre./mti/ laky krisztina, ádám anna, kocsis katalin, fülöp attila és supala kolos énekelték az egyes szólamokat. /mti /

14.50/ok

- 26 -

NA 150

bb.35. vas megye valamennyi települését bekapcsolják az autóbussz-forgalomba

vid/kz/ok hgy

1972. november 21.

vas megyei jövő évi tömegközlekedésének szervezéséről tárgyalt kedden szombathelyen a megyei szállítási bizottság. mint kijelentették, a vasutak bevált, megszokott, jó menendjében nem lesz alapvető változás. több budapest-szombahely között közlekedő gyorsvonat menetidejét 20-30 perccel csökkentik. jobb csatlakozást biztosítanak a balaton felé, a büki gyógyfürdő téli ülése miatt pedig néhány, eddig csak a nyári szezonban közlekedő vonatot véglegesítenek.

avolán 17-es szombathelyi vállalatja jövőre a megye valamennyi települését beköti az autóbusszhálózatba. nagy figyelmet fordítanak az iparosodó sárvár és körmend munkásforgalmának lebonyolítására. szombathelyen növelik a helyi járatok számát és bekapcsolják a városi közlekedés vérkeringésébe az új hunyadi uti lakótelepet. javítják a kisz-városrész közlekedését is. bükön a gyógyfürdőtelep, az állomás és a kastélyszálló között sűrítik a járatokat./mti/

bb 40. végetért győrt a felnőtt amatőr versmondók országos versenye

vid/um fm hgy

1972. november 21.

hétfőn és kedden zajlott le győrt a radnóti-émlékbizottság rendezésében - immár másodízben - a felnőtt amatőr versmondók országos versenye, amelyen azok a fiatalok indulhattak, akik az elmúlt évben megyei vagy országos versenyen kiemelkedő eredményt értek el. az ötven versenyző a rába művelődési központban lépett pódiumra; kötelező számként illyés gyula egyik költeményét, szabadon választott versként pedig mai magyar költők egy-egy alkotását adták elő.

a zsűri - amelynek elnöke debreczeni tiber, a népművelési intézet osztályvezetője volt - kedden hirdetett eredményt. a zsűri úgy döntött, hogy tóth erzsébet, a tatabányai bányász színpad tagja, molné né, merzell erzsébet, a balassagyarmati irodalmi színpad tagja, valamint petrozsényi eszter, a budapesti egyetemi színpad tagja érdemelte ki a radnóti-émlékérmét és a vele járó ezer-ezer forint pénzdíjazalmat.

a versenynek mind az ötven résztvevője emléklapot kapott. többet közülük a zsűri külön dicséretben részesített. /mti/

- 27 -

15.15/um

NA 1600

bb 37. 25 új szakosított tehénészeti telep csongrádban - a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről tárgyalt a megyei tanács vb

vid/um kz hgy

1972. november 21.

a mezőgazdaság egyik legfontosabb élelmiszertermelő és de-
vizát hozó ágazata a szarvasmarhatenyésztés. hazánkban az egy-
főre jutó állati eredetű fehérjefogyasztás 40 százaléka szarvas-
marha-termékekből származik. a csongrád megyei tanács keddi vb
ülésén többek között e fontos ágazat fejlesztéséről tárgyalt.

csongrádban mintegy 10 000 férőhellyel 25 új szakosított
telep épül. 8 már teljes egészében, 12 pedig részlegesen üzemel.
helyüket eleve úgy jelölték ki, hogy a nagy tejtermelő gazdaságok
a városok, az iparcentrumok közelében jöjjenek létre. az új szako-
sított telepek teljes benépesítése a termelőszövetkezetek közös
tehénállományának 40-50 százalékos növelését teszi majd lehetővé.
a kivitelezési munkák elhúzódása miatt azonban még nem a terve-
zett ütemben halad a benépesítés. ebben azonban szerepet játszott
az 1970-es árvíz-belvízes esztendő, az azzal együtt járt munka-
erőhiány, a szállítójárművek lekötöttsége. éppen ezért a még hát-
ralévő építkezések gyorsítását, a már elkészült telepek jobb ki-
használását szorgalmazta a végrehajtó bizottság.

az elmúlt években az állatállomány megoszlása csongrádban
egyre inkább a szocialista szektor javára módosult. amíg 1966-ban
a szarvasmarha állomány 50 százalékát tartották nagyüzemekben, az
idén már 58 százaléka található a közös gazdaságokban. figyelem-
reméltó eredmény az is, hogy jelenleg a nagyüzemi tehénállomány
30 százalékát korszerű szakosított telepeken gondozzák. ez lehe-
tőséget nyújt arra, hogy - az országos fejlesztési program értel-
mében - fokozatosan rátérhessenek a kettős hasznosítású, hus-és
tejtermelő magyartarka állomány külföldi fajtákkal történő felja-
vítására. egyes nagyüzemekben elkülönítik majd a hasznosítási
irányokat: hushozamu, illetve tejtermelő törzsállományokat hoz-
nak létre.

a méghosszu ideig fontos feladatot betöltő háztáji kisegítő
gazdaságok tehénállományának fejlesztésével is törődnek, széles-
körű felvilágosító munkát folytatnak a tudományos és társadalmi
szervek bevonásával. mintegy 3000 kistenyésztő vett részt tavaly
és az idén tartott falugyűléseken. ennek eredményeként megyeszer-
te több mint 5000 tehéntartási szerződést kötöttek a háztáji gaz-
daságok.

a végrehajtó bizottság határozatot hozott, amelynek értelmében
1973 június 30-ig elkészítik csongrád megye szarvasmarhatenyész-
tés fejlesztésére vonatkozó távlati tervét, területenként meghatároz-
va a fejlesztés lehetőségeit és a hasznosítási irányokat. /mt1/

15.25/um

- 28 -

NA 1600

bb. 38. ,, vizszakértők,, jubileuma

vid/kz/ny ny

1972. november 21.

husz évvel ezelőtt alakult meg a dél-alföld legkiválóbb
,, vizszakértőiből,, a magyar hidrológiai társaság szegedi cso-
portja. ebből az alkalomból kedden ünnepi ülészakot rendeztek
az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság tanácsstermében. a tár-
sasághoz tartozó több mint száz árvízi és belvízi szakértő és
más szakember két évtizedes tevékenységéről szólva első he-
lyen emlékeztek meg az 1970. évi tiszai és marosi árvíz megfé-
kezéséről, majd azokat a műszaki intézkedéseket méltatták, ame-
lyeknek az a célja, hogy az algyői medencében kitermelt olaj
véletlenül se szennyezze a közeli tiszai vizét, annak élővilá-
gát. az alföldi vízügyi szakemberek az elmúlt években
,, feltérképezték,, a terület többi szennyvízkibocsátó üzeme-
it is, és összegyűjtötték a vízminőségvédelem tervezése szem-
pontjából fontos adataikat. ezek lyukkártya-rendszerű feldolgo-
zása az idén történik meg.

az ünnepi ülészakon a továbbiakban tudományos előadások
is elhangzottak, egyebek között a tiszai csatornázásával-, s a
dél-alföld viz-földtani kutatásaival kapcsolatban. /mt1/

-.-

bb 39. megbeszélést tartottak komárom megye és a kpm vezetői
tatabányán

vid/kz/ny hgy

1972. november 21.

dr csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter, a mi-
niszterium több vezető munkatársa, a máv, a posta és a volán
tröszt több vezetője kedden tatabányán az 1973-as és a követ-
kező évek terveit egyeztettek komárom megye vezetőivel. a kpm-
nek már évek óta jól bevált gyakorlata, hogy a helyszínen rész-
letesen megvitattja a tárcát érintő megyei problémákat. a keddi
tanácskozáson az ismert beruházási feszültségek miatt néhány
terv módosításában állapodtak meg. van olyan beruházás, amit
későbbre halasztanak, de ugyanakkor a megye számára különösen
fontos feladatoknál határidő rövidítésre kerül sor. egyetértet-
tek például abban, hogy a komárom-székesfehérvár közötti körze-
tesítési munkákat elhalasszák a következő ötéves tervre. ugyan-
akkor például az oroszváni gépkocsitelep építését úgy irányít-
ják, hogy három év helyett két év alatt befejezzék. megállapod-
tak abban, hogy a budapest-hegyeshalmi vasútvonalnak tatabányá-
ra tervezett vágánykorrekciós munkáit előbbre hozzák egy évvel.
így a város közlekedésének jelentős megjavítására tervezett új
ut építési munkáit - amelyek a vasút vonalhoz kapcsolódnak - hama-
rabb be tudják fejezni.

/folyt köv/

-29-

15.30/ny

NA 1610

bb 39. / megbeszéléstfolyt/ny

a tanácskozáson érdekes kezdeményezés született. a megyei javaslat abból indult ki, hogy nemcsak a termelőszövetkezeteknek és állami gazdaságoknak van egyre nagyobb igénye a volán vállalat különböző szolgáltatásaira, hanem magának a falusi lakosságnak is. ezért elhatározták, hogy minden községben működik majd egy ugynevezett volán-összekötő, akinél rendeléseiket feladhatják. a helyi adottságoknak megfelelően, a postával, vagy más szervekkel együttműködve kívánják ezt megoldani. a komárom megyei tapasztalatokat aztán országosan hasznosítani kívánják.

a megye vezetői örömmel nyugtázták, hogy a postai fejlesztések terv szerint haladnak. a már évek óta sok gondot okozó rossz távolsági vonalak helyén épülő új kábelhálózatot a tavasszal átadják rendeltetésének./mti/

bb 44. megjelent a „gyermekünk,”

1 szö/gk/szö/ny hgy

1972. november 21.

a „gyermekünk,” a családi és az iskola képes folyóirata most megjelent novemberi számában szabó ferenc, a magyar úttörők szövetségének főtájkára ír „az iskola mindenkiért - mindenki az iskoláért,” címmel a központi bizottság határozata nyomán a szülők feladatairól és lehetőségeiről.

székácsné vida mária a játékról, hittig ágostonné a gyerekek életének első három évéről, ballér endre pedig arról a miniszteri rendeletről ír, amely megszüntette az általános iskolai tanulók félévi osztályozását az ötödik osztályban és minden olyan tárgyból, amelyet a gyerekek első ízben tanulnak.

riport foglalkozik az első osztályosok gondoljaival, és háromoldalas képes anyag mutatja be a szibériai családot.

apró nevelési tanácsok, a beteg gyerekekkel és a téli öltöztetéssel, valamint a családi összhanggal kapcsolatos gondok, egy nevelési hagyományokat bemutató írás és william golding angol író regényrészlete kap még helyet a „gyermekünk,” novemberi számában./mti/

15.35/ny

-30-

NA 1610

15.30/ny

NA 1612

bb 42. a könyv és az ifjúság ünnepi találkozója kőbányán

t nn/tr/ny hi hgy

1972. november 21.

a fővárosi szabó ervin könyvtár, a móra ferenc könyvkiadó, a x.kerületi tanács, a törekvés, az evig- és a pataký istván művelődési központ, valamint az állami könyvterjesztő vállalat november 21-25 között rendezi meg a könyv és az ifjúság ünnepi találkozóját kőbányán. kedden az óvodások, kisiskolások az üllői uti iskolában többek között aszódi évával sok-sok mese-könyv szerkesztőjével, a kőbányai uti iskolában gergely mártia írónóval, a salgótarjáni uti iskolában pedig hunyadi józsef íróval találkoztak.

szerdán a 12. számú gyermekkönyvtárban vetélkedőn mérik össze a kicsinyek ismereteiket, melyeket a bölcs bagoly sorozat könyveiből szereztek. délután földes péter író és a kada utcai iskolások eszmecseréjére kerül sor, s szakköri találkozó is lesz nagy katalin írónóval a kereszturi uti iskolában.

csütörtökön zenei vetélkedő egészíti ki a programot a pataký tér 1. szám alatti általános iskolában, majd az evig művelődési házban fekete sándor író tart előadást petőfi sándorról „itt születtem én ezen a tájon,” címmel. ezen a napon a narmat utcai iskola könyvbarátait hárs lászló író keresi fel. pénteken „ha én felnőtt volnék,” címmel rendeznek beszélgetést a száva utcai iskolások janikovszky éva írónóval, míg a jászberényi utiak kántor zsuzsát látják vendégül.

a könyv és az ifjúság ünnepi találkozóját kőbányán a pataký istván művelődési központban szombaton vidám játékdélután zárja./mti/

bb 41. tizezer látogató a csehszlovák számítástechnikai kiállításon

1 sl/gk/ny 1e hgy

1972. november 21.

befejeződött a csehszlovák számítástechnikai kiállítás, amelyet a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályának helyiségeiben rendeztek az érdekelt vállalatok és intézmények. az egy hétig nyitva tartó kiállításon és az ehhez kapcsolódó előadássorozaton mintegy tizezer magyar szakember vett részt és ismerkedett meg a csehszlovák számítástechnikai vállalatok termékeivel, fejlesztési terveivel. a kiállítás rendezői részletes tájékoztatást adtak arról is, hogy csehszlovákia milyen módon kíván részt venni a kgst-országok egységes számítógép-rendszerének kialakításában./mti/

15.40/ny

-31-

NA 1620

bb 48. tájékoztató a tehergépjármű-állomány rekonstrukciójáról

t kf/pá um ie hgy

1972. november 21.

a tehergépjármű-állomány rekonstrukciójával kapcsolatos kormányhatározat végrehajtására hozott intézkedéseket ismertette keddi sajtótájékoztatóján a közlekedés-és postaügyi miniszteriumban dr. Tózsér István, az autóközlekedési főosztály vezetője hazánkban - mint ismeretes - jelenleg 90 ezer teherautó közlekedik, s ez 12 milliárd forint állóeszközvagyonot jelent. a jármű-állomány 35 százaléka azonban olyan állapotban van, hogy üzemeltetésük gazdaságtalan, megért a selejtezésre; fenntartásukhoz a tervidőszak hátralévő időszakában 5,6 milliárd forint többletfordításra lenne szükség. az országban mintegy 35 ezer selejtezésre érett „kocsimatuzsálem”, van. ebből a mezőgazdaságban körülbelül 5000 dolgozik; s szinte egyetlen olyan közületi szerv sincs, amelyet ne érintene ez a kormányhatározat.

a végrehajtásra készült intézkedés-sorozat első lépése a selejtezés. a kpm autófelügyelete a hét végén megkezdí a rendkívüli műszaki felülvizsgálatot, amelyre egyedi nyilvántartás alapján rendeli be a járműveket, de maguk a vállalatok is jelentkezhetnek, ha hat hónapon belül selejtezni kívánják öreg teherautóikat. szombaton és vasárnap egyébként mintaképpen a posta központi járműtelepén - ahol mintegy 1500 kocsit tartanak fenn - vizsgálja felül az állományt az autófelügyelet. az intézkedési terv szerint 30 ezer gazdaságtalanul működő teherautót fokozatosan két /2/ éven belül selejteznek ki, s gondoskodnak arról, hogy ezek a járművek semmiképpen ne kerülhessenek ismét forgalomba. ugyancsak gondoskodnak a pótlásra elegendő járműről és megfelelő választékról is.

a selejtezést, a forgalombiztonság-követelményeinek megfelelő, a fuvarozási és a szolgáltatási igényeket kielégítő korszerű gépjárművek beszerzését anyagilag is ösztönzik. a kormány határozata lehetővé tette, hogy a gépkocsiselejtezés esetén egyszeri felújítási költségét - az autó árának körülbelül kétharmadát - új tehergépkocsi vásárlására fordíthassák. a hiányzó egyharmadot a vállalatoknak fejlesztési alapjukból kell pótolniuk. rövidesen megjelenik az a pm-kpm rendelet is, amely az ezzel kapcsolatos pénzügyek lebonyolításáról intézkedik.

a rekonstrukcióval kapcsolatos intézkedésekhez tartozik az egy hónappal korábban kiadott kpm rendelet a selejtezési irányelvekről, amely meghatározza, milyen típusok értek meg a cseréire. így elsősorban a tíz évnél öregebb típusokat, s azokat a kocsikat kell kiselejtezni, amelyek alkatrészyártása megszűnt.

/folyt.köv./

- 34 -

16.00/um

NA 1630

bb 48. /tájékoztatófolyt./um

a rekonstrukciótól a többlet-költségek megszüntetését, a javító kapacitások igények szerinti átcsoportosítási lehetőségét várják. az elavult típusok helyébe új, korszerűbb járművek lépnek, gazdaságosabb üzemeltetési struktúra alakul ki. a kpm anélkül, hogy az igényeket korlátozná, törekszik a járműállomány tipizálására is.

a főosztályvezető befejezésül hangsúlyozta, hogy a rekonstrukcióval elkezdődik a gépjármű-állomány korszerű üzemeltetési rendszerének kialakítása. az eddigi nagyüzemi kísérletek tapasztalatai alapján például az afit megszervezi a fődarab-cserés felújítási rendszert, s a tervidőszak végére el akarja érni, hogy a kisebb javítások mellett lényegében várakozás nélkül, 24-36 óra alatt fődarabok - motor, volán, hidak stb. - garanciális cseréjével rendbehozzák a „lefutott”, teherautókat./mti/

..-

bb 46. teljesítette 1972. évi tervét a debreceni konzervgyár

vid/um kz hgy

1972. november 21.

a csaknem egy milliárd forintos beruházási költséggel épült új debreceni konzervgyár november 20-án teljesítette 1972. évi tervét: az év első 11 hónapjában 850 millió forint értékben csaknem hétezer vagon főzelék és gyümölcs konzervet, fagyasztott és mélyhűtött árut készítettek. gyártmányaik között szerepelnek a hortobágy környéki étel-specialitások is. ilyen például a birka-pörkölt, a debreceni csikóstokány, és a körömpörkölt. az üzemben mintegy kétszáz féle terméket állítanak elő, s ezeknek kanadától japánig külföldön is sok vevőjük van. a gyár dolgozói az év végéig még 70 millió forint értékű árut készítenek./mti/

..-

bb 47. több mint másfél milliárd forintot fizetnek a kst-k

i kf/tm um ie hgy

1972. november 21.

az országban működő 4900 kölcsönös segítő takarékpénztár változatlanul népszerű a dolgozók körében; egyrészt mert gyakorlatilag azonnal segítséget nyújt tagjainak az előre nem látott kiadásokra, másrészt mert a tagok többsége a „házi bank”, közreműködésével gyűjti össze a karácsonyi és az újévi kiadásokhoz szükséges pénzt.

a kölcsönös segítő takarékpénztárakban megtakarított összegeket országszerte fizetik az üzemekben, a vállalatoknál. az idén mintegy 800.000 kst-tag veszi fel az év folyamán félretett több mint másfél milliárd forintot./mti/

..-

16.07/um

NA 1625

bb 50. Ünnepi megemlékezés a tanács akadémián

1972. november 21.

pá/ny hgy

a szovjetunió megalakulásának közelgő 50. évfordulója alkalmából kedden emlékünnepséget rendeztek a tanács akadémia budapesti oktatási intézetében. az emlékünnepségen részt vett és a szovjet állam megalakulását, fejlődését, a lenini nemzetiségi politika sikerét méltatta v.n. szverkalov, az uljanovszki terület pártbizottságának titkára, aki az évforduló alkalmából érkezett hazánkba./mti/

-. -

bb 51. jövőre tizenegyedszer rendezik meg a miskolci filmfesztivált

vid/fm/ny hgy

1972. november 21.

a miskolci filmfesztivál előkészítő bizottsága ülést tartott, amelyen úgy döntöttek, hogy 1973. május 7-12 között rendezik meg miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsa székházában a tizenegyedik miskolci filmfesztivált.

a korábbi évekhez viszonyítva - a gördülékenyebb lebonyolítás céljából - néhány szervezeti változtatást vezetnek be.

míg korábban együtt vetítették és bírálták a filmeket és a tv-produkciókat, addig jövőre mindkét kategóriát külön-külön zsűri bírálja el. a tv-filmeket budapesten zsűrizik, és miskolcon már csak bemutatásukra kerül sor, a rövidfilmeket pedig a fesztivál során miskolcon működő zsűri értékeli.

az új szervezési szabályzat szerint a fesztivál „gazdája”, továbbra is a szakszervezetek országos tanácsa, valamint miskolc megyei város tanácsa és a filmművészek szövetsége. a fesztivál igazgatója jövőre is györgy istván balázs béla-dijas filmalkotó lesz./mti/

-. -

-36-

16.10/ny

NA 1640

vbb 49. elhunyt fonó albert akadémikus

1972. november 21.

k ms/pá/ny hi hgy

fonó albert kossuth-díjas akadémikus, a munka érdemrend arany fokozata és számos más kitüntetés tulajdonosa, kedden, életének 92. évében elhunyt. világszerte ismert, nemzetközi tekintélyű energetikus volt, négy évtizeden át töltötte be az energia világkonferencia magyar nemzeti bizottságának elnöki tisztét. sokoldalú, termékeny munkásságot fejtett ki, sok jelentős, a gyakorlatban is hasznosított találmány fűződik nevéhez. egyebek között a mai lökhajtásos repülőgépekben alkalmazott motorok őst, az ugynevezett torló sugárhajtó műveket is ő találta fel, amit a nemzetközi szakkörök általánosan elismernek. az utóbbi évtizedekben különösen ipartelepek, kohóművek és bányásk energiagazdálkodási kérdéseivel foglalkozott. utoljára annak a kérdésnek megoldásán fáradozott, hogyan lehet a gázátvezetékek tárolóképeségét a legnagyobb mértékben és a leggazdaságosabban kihasználni, hogy a vezeték esetleges hibája esetén minél kisebb legyen a fennakadás a gázszolgáltatásban. erről az utóbbi években több tudományos körökben feltűnést kelto szakdolgozata is megjelent.

fonó akadémikust a magyar tudományos akadémia saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek./mti/

-. -

bb 52. magyar-lengyel barátsági napok bács-kiskun megyében

vid/fm/mné/ny hgy

1972. november 21.

hétfőn és kedden magyar-lengyel barátsági napokat rendezett bács-kiskun megyében a hazafias népfront. a kétnapos eseménysorozaton részt vett dr. stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. kecskeméten több intézménynél tartott előadást a lengyel nép életéről és munkájáról. kedden kerekesházán magyar-lengyel barátsági nagygyűlésre került sor, ahol dr. havasi lászló, a kecskeméti járási népfrontbizottság elnöke mondott ünnepi beszédet, majd felszólalt dr. stanislaw a. sochacki is./mti/

-. -

16.15/ny

-37-

NA 1645

bb 53. mini divat maxi igényekkel - a hungarocoop sajtótájékoztatója

t ol/ck/ny ie -la

1972. november 21.

már a télapóünnep jegyében, aktuális keretjátékkal rendezték meg kedden a hungarocoop szövetkezeti külkereskedelmi vállalat gyermekruha-bemutatóját, amelyet megtekintett keserű jánosné könnyüipari miniszter is.

„mini divat, maxi igényekkel”, jelszóval adták képet az 1973. évi export-ajánlatról, amely egyaránt alkalmazkodik a gyermekek és a vevők kívánságaihoz s tükrözi azokat az igényeket, amelyeket a kereskedelem az iparral szemben támaszt.

a bemutató alkalmából tartott sajtótájékoztatón elmondották: a hungarocoop évről-évre megrendezi az új kollekció bemutatóját s meghívja arra partnereit. jelenleg is tárgyalnak szocialista, elsősorban szovjet megrendelőkkel, továbbá francia, holland, nszk-beli és olasz vevőkkel. az idén a gyermekruhák exportja a szocialista országokba 8 millió rubel, a tőkés országokba mintegy két és fél millió dollár értékű. egyébként a tőkés export ez évben megkétszereződött, a szocialista országokba irányuló szállítások értéke évente egyenletesen mintegy 20 százalékkal nő. az ötéves terv végéig előreláthatólag a tőkés forgalom 4-5 millió dollár, a szocialista export pedig várhatóan 12-13 millió rubel lesz. külföldön még vannak lehetőségek a piac bővítésére; a partnerek elégedettek a magyar gyermekruhákkal. gondot jelent azonban a megfelelő anyagellátás, s ezért a gyártók bér munkát is vállalnak, s kooperálnak olyan külföldi cégekkel, amelyek a munkához gépi berendezést is rendelkezésre bocsátanak.

a hungarocoop gyermekruha-exportjából tavaly 60, az idén már 75 százalékban részesedtek a szövetkezetek. a most bemutatott ruhák többsége is szövetkezeti termék. az export-bemutató érinti a hazai ellátást is, mert a belkereskedelemnek módjában van a modellek alapján megrendeléseket adni./mti/

bb 54. gyenge emil,

fk/ny hi la

1972. november 21.

a második világháború alatti antifasiszta ellenállás részvevője 52 éves korában elhunyt. bucsuztatása november 24-én 15 órakor lesz, a rákoskeresztúri új köztemetőben.

magyar partizán szövetség./mti/

16.30/ny

-38-

NA 1600

bb 55. pénteken temetik mihályfi ernőt

pá/ny hi la

1972. november 21.

dr. mihályfi ernőnek, a magyar nemzet főszerkesztőjének, országgyűlési képviselőnek, a népköztársaság elnöki tanácsa tagjának, a hazafias népfront országos elnöksége tagjának, a magyar-szovjet baráti társaság alelnökének temetése november 24-én, pénteken 13 órakor lesz a mező imre uti temető diszravatolójából, a fővárosi tanács által adományozott disz-sírhelyre.

tisztelői, barátai, harcostársai 12 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál./mti/

bb 56. országos fotóművészeti kiállítás veszprémben

vid/fm/ny la

1972. november 21.

a veszprémi kiskaludgy művelődési házban kedden országos fotóművészeti kiállítás nyílt, a bakony fotóklub rendezésében. a kiállításon - amelyet réti pál fotóművész nyitott meg - 96 szerző 116 fekete-fehér és 25 színes felvétele látható. a zsűri döntése alapján a magyar fotóművészek tiszteletdíját czeizing lajos, a népművelési intézet tiszteletdíját kovács tamás, tóth józsef és horling róbert kapta./mti/

bb 57. losonczi pál,

pá/ny hi la

1972. november 21.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait sleiman franglé köztársasági elnöknek, a libanoni köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. khalylabouhamad külügyminiszternek péter jános külügyminiszter küldött üdvözlő táviratot./mti/

bb 59. dunántúli költők találkozója győrött

vid/fm/ny la

1972. november 21.

a radnóti-emlékbizottság, valamint a magyar írók szövetségének költői szakosztálya kedden győrött rendezte meg a dunántúli költők találkozóját. módos dezsóné, győr megyei város tanácsának elnökhelyettese, a radnóti-emlékbizottság társelnöke köszöntötte a megjelenteket, akik ezt követően a „dunántulóság”, és a mai magyar líra kapcsolatáról tanácskoztak tuskés tiber és fodor andrás előadása alapján. a tanácskozás befejeztével irodalmi estre került sor, amelyen közreműködtek a felnőtt amatőr versmondók győri országos versenyének legjobb részvevői./mti/

16.48/ny

-39-

NA 1700

bb 62. /felkészülésfolyt./um

a tanácsülésen a tagvállalatok képviselőiben számot adtak az 1973. évi burgonya, zöldség, gyümölcs-forgalmi előirányzatokról is. megtették az előkészületeket a szükséges árualap biztosítására; már megkezdődtek a szerződéskötések. a tavállalatok jövőre 127-132 ezer vagonnyi áru felvásárlását tervezik. a becslések szerint hozzávetőlegesen 22 ezer vagon burgonya, mintegy 45-50 ezer vagon zöldséggféle és 60 ezer vagonnyi gyümölcs képezi azt az árualapot, amely a belföldi és exportigények kielégítését biztosítani tudja. mindezek érdekében fokozottabb együttműködést határoztak el a termelőgazdaságokkal. /mti/

bb 63. a tanácsi koordinációs bizottság ülése

gg um zs la

1972. november 21.

a tanácsi koordinációs bizottság dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével kedden a parlamentben ülést tartott. a bizottság megtárgyalta a fővárosi tanácsszervek tevékenységéről készült értékelő jelentést, továbbá a somogy megyei tanács végrehajtó bizottságának munkájáról szóló beszámolóját és a minisztertanács tanácsi hivatalának a beszámolóhoz készített kiegészítő jelentését.

a bizottság ülésén lefolytatott vita során kifejezésre jutott, hogy a fővárosi és a fővárosi kerületi tanácsszervek eredményes munkát végeznek a x. kongresszus és a kormány határozatainak végrehajtása, s ezzel kapcsolatban a lakosság igényeinek jobb kielégítése érdekében. megfogalmazódott ugyanakkor az az igény, hogy a központi szervek részéről több segítségre van szükség a főváros gondjainak megoldásához, mindenekelőtt a lakás és közmű-építés fokozásához, a tömegközlekedés javításához, a kereskedelmi üzlet-hálózat nagyobb ütemű bővítéséhez.

ezt követően a bizottság megvitatta a megyei városi tanácsok kapcsolati rendszere továbbfejlesztésének elveit. az ülésen részt vett és felszólalt varga péter, az mszmp kb osztályvezető-helyettese, somogyi sándor, az mszmp budapesti bizottságának titkára, szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, bogó lászló, az mszmp somogy megyei bizottságának titkára és dr. böhm józsef, a somogy megyei tanács elnöke. /mti/

- 42 -

17.50/um

NA 1800

bb 64. kisházi ödön,

pá um zs la

1972. november 21

az elnöki tanács helyettes elnöke kedden bucsulátogatáson fogadta laurence corkery-t, az ausztráliai államszövetség távozó magyarországi nagykövetét. /mti/

bb 65. belföldi hireink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

um la

1972. november 21.

28. diszcserepgyártás
29. vegyi konferencia
30. kereskedelem-szervezési konferencia
31. hazaérkezett az mszbt küldöttsége
32. fejér megye és az alumínium-program
33. „vadriadó,,
34. nemzetközi pen konferencia
35. buszforgalom vas megyében
36. magyar hanglemez francia nagydíja
37. thenészeti telep
38. „visszakértők,, jubileuma
39. komárom megye és a kpm vezetőinek megbeszélése
40. felnőtt amatőr versmondók
41. csehszlovák számítástechnikai kiállítás
42. könyv és ifjúság találkozója
43. vperatív bizottság ülése
44. „gyermekünk,,
45. koncert-rádió
46. konzervgyár tervteljesítése
47. kst
48. tehergépjármű állomány rekonstrukciója
49. elhunyt fonó albert akadémikus
50. ünnepi megemlékezés a tanács-akadémián
51. miskolci filmfesztivál
52. magyar-lengyel barátsági napok
53. hungarocoop sajtótájékoztató
54. elhunyt gyenge emil
55. pénteken temetik mihályfi ernőt
56. fotóművészeti kiállítás
57. losonczy páál távirata
58. ausztráliai fotókiállítás
59. dunántuli költők
60. hazaérkezett moszkvából a kgst delegáció
61. magyar-román könnyűipari tárgyalások
62. zöldség-gyümölcskereskedelmi egyesülés
63. tanácsi koordinációs bizottság
64. kisházi fogadta az ausztráliai nagykövetet
65. hírjegyzék

- 43 -

17.55/um

NA 1800

v

b 66. álló személyvonatnak ütközött egy tolató tehervonat
- négy személy könnyebben megsérült

v1./um fm la

1972. november 21.

szerencsés kimenetelű karambol történt kedden a komáromi állomáson. a győrből budapest felé tartó személyvonat menetrend szerint az állomáson várakozott, amikor hátulról neki ütközött egy tehervonat. ez hegyeshalom felől érkezett, és a személyvonat elhaladása után akarta ugyanazon a vágányon folytatni útját. előbb azonban komáromban még néhány tehervagont hozzá akartak csatolni. a mozdonyvezető téves utasítás alapján azt hitte, hogy ezekre a vagonokra tolat, s mivel éppen ivpályán haladt, nem is láthatta, hogy személyvonat áll ott. az ütközés nem volt nagyerejű, mert a szerelvény csak tíz kilométeres sebességgel haladt. azonban így is csomagok estek le a személyvonat csomagtartójáról, s többen el- estek. szerencsére csak négy személy sérült meg könnyebben. valamennyiüket a helyi sztk-rendelőintézetben elsősegélyben rész- sítették, és hazaengedték. a baleset ügyében vizsgálatot indítottak.
/mti/

--

kbb 68. jubileumi plenáris ülés a magyar-csehszlovák együttműkö-
dési bizottság tizedik ülészsaka alkalmából - dr. ajtai
miklós és miloslav hruskovic beszéde - aláírták az ülés-
szak jegyzőkönyvét

t slögg um la

1972. november 21.

a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki tudományos együtt-
működési vegyesbizottság kedd délután a parlament vadásztermében
jubileumi plenáris ülést tartott a bizottság tizedik ülészsaka al-
kalmából. részt vett aczél györgy, az mszmp politikai bizottságá-
nak tagja, a központi bizottság titkára, valamint a két ország kü-
lönöző gazdasági szerveinek több vezető munkatársa.

a plenáris ülésen a bizottság két tagozatának elnöke értékel-
te országaink széleskörű gazdasági, műszaki-tudományos együttműkö-
dési eredményeit és tapasztalatait.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizott-
ság magyar tagozatának elnöke rámutatott, hogy a bizottság kezdet-
től a kooperáció és a szakosítás kiépítését, elmélyítését szor-
galmazza. már az első ülészsakon tájékoztatta egymást a két de-
legáció a népgazdaság hosszútávú fejlesztésének tervezetéről,
meghatározva a műszaki-tudományos együttműködés alapelveit orszá-
gaink kapcsolataiban. a további ülészsakokon egész sor kooperá-
ciós és szakosítási egyezmény létrehozását ösztönözték, s hagyták
jóvá, ami elsősorban a két ország szerszámgépiparát, gördülő-
csapágy-gyártását, élelmiszeripari gépgyártását érinti.
/folyt.köv./

- 44 -

1978/um

N^o 1900

bb 68. /jubileumi plenárisfolyt./um

a bizottság munkájához fűződik a két ország gazdasági együttmű-
ködésének szinte valamennyi nagyobb eredménye. itt merült fel
először az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet lét-
rehozásának gondolata, e fórumon tárgyaltak a barátság kőolaj-
vezeték létesítéséről, a már épülőben lévő göd-léva közötti 400
kilovolttos távvezeték létrehozásáról, most pedig az adria kőolaj-
vezeték megépítésének kérdései vannak napirenden.

utalt arra, hogy a bizottság nagy figyelemmel kíséri a két
ország külkereskedelmi kapcsolatainak alakulását. e területen a
problémák mindig élesebben és számszerűsítve jelennek meg, de
mindig módot találtak arra, hogy a nehézségeket elhárítsák. ennek
tulajdonítható, hogy tavalyi árucserénk több mint kétszer akkora
volt, mint 1960-ban, s a jelenlődése elé.

szoros együttműködés alakult ki a két ország tervhivatalai
között, megkezdődtek a hosszútávú együttműködés megalapozását cél-
zó gazdaságpolitikai konzultációk, s a közeljövőben válik inten-
zívve az 1976-80-as időszak népgazdasági terveiinek koordináció-
ja. ehhez biztos vezérfonalat nyújt számunkra a kgst országok in-
tegrációs programja, amellyel mindkét ország egyetért, az abban
foglalt elveket a kétoldalú kapcsolatokra alkalmazza. már az
1971-75-ös évekre számos olyan kölcsönös szállítást egyeztetett a
két ország, ami tulmegy a szokásos kereskedelmi üzletkötése-
ken és a szocialista integráció jegyeit viseli magán.

a legfelsőbb párt-és állami vezetés szintjétől az üzemek,
vállalatok szintjéig jók és szorosak a kapcsolatok, elvtársias
és őszinte az együttműködés légköre. országaink gazdasági hely-
zete jó, pártjaink politikája helyes. mindez biztosítja a további
jó munka alapjait.

dr. ajtai miklós külön üdvözölte a jelenlővő stanislav
vlnát, aki annakidején részt vett az együttműködési bizottság
létrehozásában és elsőként töltötte be a csehszlovák tagozat el-
nöki tisztét.

miloslav hruskovic, csehszlovákia kommunista pártja köz-
ponti bizottsága elnökségének tagja, a központi bizottság titkára,
a csehszlovák tagozat elnöke beszédében ugyancsak hangsúlyozta,
hogy a két ország együttműködése szorosan kapcsolódik a kgst or-
szágok integrációs programjához. mint mondotta, mindkét fél a gaz-
dasági élet valamennyi szintjén szoros kapcsolatokat kíván ki-
építeni.
/folyt.köv./

- 45 -

18.30/um

N^o 1900

o

bb 68. /jubileumi plenáris ...2.folyt./um

számos szakosítási és kooperációs megállapodás jött létre, ezek igen hasznosaknak és eredményeseknek bizonyultak, bár előfordult, hogy egyik-másik megállapodás nem realizálódott a kívánt mértékben. igen fontos, hogy tovább tökéletesítsük a vállalatok együttműködésének formáit, kiterjesztve a kooperációt és a szakosítást. az eddigieknél is jobb előfeltételeket kell ehhez teremteni, még érdekeltébbé kell tenni a vállalatokat az ilyenfajta együttműködésben. ma már mindkét országban működnek magas műszaki színvonalon dolgozó, igen jó perspektívával rendelkező vállalatok, amelyek számára rendkívül hasznos a nemzetközi munkamegosztás, a kutatástól és fejlesztéstől a közös forgalmazásig. rámutatott, hogy a két ország együttműködése igen jelentős kérdésekben is előrehaladt. az adria kőolajvezeték létesítésére utalva reményét fejezte ki, hogy a magyar, a jugoszláv és a csehszlovák szervek rövidesen aláírhatják az ez el kapcsolatos egyezményeket és szerződéseket.

miloslav hruskovic érintette a dunai vizilépcső-rendszer megépítésével kapcsolatos elképzeléseket is, amelyek realizálását széleskörű szakértői munka előzi majd meg. a külkereskedelmi forgalom alakulásáról szólva megállapította, hogy az árucserét az utóbbi években sikerült gyorsítani, s az integráció szélesebb körű kibontakozásától, a tervek behatóbb koordinálásától a forgalom további növelése várható.

a jubileumi plenáris ülés után a parlament gobelin termében dr. ajtai miklós és miloslav hruskovic aláírták az együttműködési vegyesbizottság tizedik ülésének jegyzőkönyvét.

a vegyesbizottság november 17 és 21 között tartotta ülését. a magyar delegációt dr. ajtai miklós, a csehszlovák küldöttséget miloslav hruskovic vezette. a tárgyalásokon részt vett vince józsef, hazánk prágai és frantisek dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete is.

a bizottság elemezte, hogyan fejlődött a két ország gazdasági és műszaki-tudományos együttműködése a gépiparban, a kohászatban, a vegyiparban, a könnyűiparban, a szállítás, valamint a vízgazdálkodás területén, s megtárgyalták e területekre az együttműködés további fejlesztésének feltételeit és fő irányait. mindkét fél hangsúlyozta, hogy nagy a jelentősége a két ország 1975 utáni népgazdaságfejlesztési tervei koordinálásának.

/folyt.köv./

- 46 -

18.43/um

NA 1910

bb 68. /jubileumi plenáris ...3.folyt./um

a bizottság részletesen foglalkozott a kölcsönös áruforgalom fejlesztésének kérdéseivel is. tájékoztatást hallgatott meg az adria kőolajvezeték építésére és üzemeltetésére vonatkozó magyar-csehszlovák kormányközi megállapodás tervezetének előkészítéséről. megvizsgálta a duna nagymaros-gabcikovo szakaszán közösen létesítendő vízierőművekkel kapcsolatos előkészítő tárgyalások eredményeit és megszabta a további teendőket.

az ülészen az integrációs programból adódó, a két ország együttműködését érintő feladatokkal is foglalkoztak és intézkedéseket határoztak el a távlati tervezési együttműködést segítő konzultációk kiszélesítésére. a bizottság jóváhagyta a tudomány és a technika kiemelt területein dolgozó szakemberek tartós kiküldésének és szakmai továbbképzésük fejlesztésének alapelveit.

x x x

dr. ajtai miklós kedden este a duna intercontinental szállóban vacsorát adott a bizottság ülészen alkalmából. /mti/

bb 67. a postahivatalokról már lehet telefonálni zalában a szombati vihar után

1972. november 21.

vid/um fm la

november 18-án, szombaton délután szokatlanul erős vihar söpört végig zala megye egyes részein. néhány helyen megszállta a villanyvezetékeket, de a legtöbb zavart a telefonösszeköttetésben okozta. az áramszolgáltatás kedden helyreállt. a posta műszaki csoportja a vihar utáni három nap alatt ideiglenesen helyreállította a megyében a telefonösszeköttetést, így legalább a községi postahivatalokból kedden este már lehetett telefonálni. kedden este már csak a kerkefalvi telefonközpont volt néma. szerdán ezt az állomást veszik ellenőrzés alá a műszakiak, s megkezdik az előfizetők, illetve a külterületek, peremközségek telefonállomásainak ellenőrzését, illetve a zavarelhárítást. /mti/

bb 69. időjárásjelentés

1972. november 21.

um la

a meteorológiai intézet jelenti 1972. november 21-én kedden 19 órakor:

változékony marad az idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórvaosan újabb eső, mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős nyugati szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-10 fok között. /mti/

- 47 -

18.50/um

NA 1910

bb 70. az országgyűlés honvédelmi bizottságának látogatása a hadtörténeti muzeumban és a magyar honvédelmi szövetségben

1972. november 21.

t vt/mm/ny la

az országgyűlés honvédelmi bizottsága kedden délelőtt a hadtörténeti muzeumba látogatott. a pap jános elnökletével itt tartott tanácskozáson részt vett és felszólalt dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke és illisz lászló, a kisz központi bizottságának titkára is. a képviselőket halász Antal ezredes, a politikai főcsoportfőnök helyettese tájékoztatta a magyar néphadsereg honvédelmi nevelőmunkájáról. bevezetőbe utalt arra, hogy korábbi párthatározatok nyomán az utóbbi, csaknem tíz esztendő alatt országsszerte széles körben bontakozott ki a honvédelmi nevelőtevékenység. - alapvető elv, - mondotta - hogy népünk honvédelmi nevelése a szocialista erkölcsi és világnézeti nevelés szerves része, ezért minden párt-, állami és társadalmi szerv állandó kötelessége. a néphadsereg ezzel kapcsolatos feladatait nem önállóan, hanem a különböző polgári szervezetekkel együtt, azok tevékenységében közreműködve végzi. elmondhatjuk, hogy a párt, állami és társadalmi szervezetekkel fennálló kapcsolat és együttműködés keretében a közreműködés a lakosság honvédelmi nevelésében a néphadsereg napi munkájának ma már szerves részét alkotja. alakulataink, intézeteink és a helyi polgári szervek között az elmúlt években rendszeres, aktív együttműködésen alapuló, jó munkakapcsolat jött létre. elsősorban azt segítjük, hogy a bevonuló fiatalok erkölcsi- politikai tekintetben minél felkészültebbek legyenek, erősödjék a fegyveres szolgálat fontosságának társadalmi elismerése. segítségünk célja nem utolsósorban az, hogy megfelelő számban válasszák az arra alkalmas fiatalok életpályájuknak a hivatásos katonai szolgálatot.

a továbbiakban arról beszélt, hogy a néphadsereg részvétele a honvédelmi nevelésben - eszközeit tekintve - igen sokrétű. felhasználják a kiállításokat, bemutatókat, előadásokat, katonai szakértőket bocsátanak rendelkezésre, közreműködnek a honvédelmi neveléssel kapcsolatos különböző anyagok kidolgozásában. különösen sokféle formában segítik az oktatási intézmények honvédelmi nevelő tevékenységét, a pedagógusok erre történő felkészítését, a honvédelmi ismeretek iskolai oktatásához kapcsolódó feladatok megoldását. a néphadsereg képviselői részt vesznek minden fontos ifjúsági vezető szerv munkájában és messzemenő segítséget nyújtanak honvédelmi jellegű tevékenységükben. a területi ifjúsági szervezetek honvédelmi nevelő munkájában jelentős részt vállalnak és végeznek a néphadsereg kiszervezetei.

-48-

/folyt köv/
19.45/ny

NA 2000

bb 70. / az országgyűlés....1.folyt/ny

a hivatásos tisztek a tit hadtudományi szakosztályaiban fejtenek ki különösen értékes tevékenységet a lakosság honvédelmi szemléletének fejlesztése, a hadtudományi ismereteknek az általános műveltségbe való beépítése érdekében. az elmúlt öt esztendőben 13 ezer előadást tartottak több mint egymillió lakos -elsősorban az ifjúság, üzemi dolgozók, munkások számára. fontos szerepet tölt be a honvédelmi nevelésben a hadtörténeti muzeum is. az itt működő központi haditechnikai park, valamint az ennek mintájára a főváros egyes kerületeiben és több vidéki városban létesített nyilvános haditechnikai parkok, a vándor haditechnikai park közvetlenül szolgálják a fiatalok honvédelmi nevelésének ügyét. az érdeklődésre jellemző, hogy a hadtörténeti muzeum különböző kiállításait 1971-ben 103.600-an, az idén november közepéig pedig már több mint 116 ezren tekintették meg. a zrinyi katonai kiadó is eredményesen szolgálja sajátos profilja keretében a honvédelmi nevelést. - összességében megállapíthatjuk, hogy az országban kibontakozott honvédelmi nevelőmunka eredménye is, hogy az utóbbi években megnövekedett a lakosság körében a néphadsereg megbecsülése, erősödött iránta a bizalom.

a tájékoztatót követően a képviselők megtekintették a katonai kitüntetések című; az érdemrendek kialakulásának történetét bemutató kiállítást, a dózsa emlék-kiállítást, a haditechnikai parkot, valamint a magyar hadtörténelem néhány kiemelkedő epizódját szemléltető dioráma kiállítást.

a honvédelmi bizottság délben a magyar honvédelmi szövetség országos központjának székházában folytatta programját. itt kiss lajos vezérőrnagy, a szövetség főtitkára adott áttekintést a honvédelmi szövetség sokrétű felkészítő és nevelő tevékenységéről, az abban elért eredményekről és a megoldásra váró feladatokról. kiemelte, hogy a honvédelmi felkészítő és nevelőmunka eredményességét kiterjedt társadalmi aktivista hálózat biztosítja. a szövetség rendelkezik azokkal a technikai eszközökkel, felszerelésekkel, lehetőségekkel, amelyek a rábízott feladatok megoldásához nélkülözhetetlenek. - arra törekszünk, hogy a fiatalok olyan képzésben, nevelésben részesüljenek, amely megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket egy korszerű hadsereg támaszt jövőbeni katonáival, a bevonuló fiatalokkal szemben. ugyanakkor a szakmai jellegű képzés a népgazdaság igényeit is szem előtt tartja. nevelőmunkánkkal igyekszünk szervesen beilleszkedni a szocialista nevelés egységes rendszerébe - hangsúlyozta.

-49-

/folyt köv/
19.50/ny

NA 2000

bb 70. / az országgyűlés.....2.folyt./um

megemlítette, hogy az előképzés egyik fontos területe a gépjárművezető-képzés. csupán az elmúlt oktatási évben több mint 12 ezer sorköteles fiatal szerzett jogosítványt az mhsz tanfolyamain. évente több ezer sorkötelest képeznek ki a rádiós és elektrotechnikai tanfolyamokon. a honvédelmi szövetség különböző szakterületei általában igen népszerűek és jólismertek. különösen nagy érdeklődés mutatkozik a lakosság legkülönbözőbb rétegei körében a modellezés iránt. a következőkben a főtitkár arról szövegezte, hogy igen lényeges a szövetség tevékenységében a tartalékosok szervezett utóképzése.

kiss lajos vezérőrnagy elmondotta még, hogy az mhsz sportágai szorosan összefüggnek az egyetemes magyar sportmozgalommal, emellett a honvédelmi felkészítéssel, a katonai elő- illetve utóképzéssel is. emlékeztetett arra, hogy a versenyzők sok szép sikert értek el az utóbbi években. a világ-és nemzetközi versenyeken egyaránt méltóan képviselték hazánkat és a szövetséget. elmondotta még, hogy az mhsz szervei, klubjai eredményesen, sokoldalúan segítik az iskolai honvédelmi oktatást. évente mintegy tizmillió forint értékű az a támogatás, amit a lövészklubok az iskoláknak anyagi eszközök formájában nyújtanak

a jövő feladatait illetően hangoztatta, hogy fontos a klubok további erősítése. ezt különösen indokolja, a csaknem 5.ezer klub, amely körülbelül 160 ezer honvédelmi munkát végző, többnyire fiatal embert tömörít soraiban, s a társadalmi életnek ebben a szférájában jelentős tényező, hiszen sokféle szakma elsajátítására, a szabadidő hasznos eltöltésére nyújt lehetőséget. végső soron csaknem másfél millió ember kapcsolódik évente alamilyen formában az mhsz munkájához. a különböző állami, társadalmi és tömegszervezetek, gazdasági egységek - felismerve a társadalmi méretű honvédelmi nevelés jelentőségét - számottevő anyagi támogatásban részesítik a szövetséget. z is hozzájárult ahhoz, hogy az utóbbi években az objektumokat 40 új, korszerű járási és városi bázissal gyarapították.

a délutáni órákban a honvédelmi bizottság az egyesült izzó mhsz székházába látogatott, ahol kelemen győző az mhsz budapesti titkára, majd dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatójának köszöntötte a vendégeket. rövid tájékoztató után a képviselők megtekintették a székházban működő négy szakági klubot, amelyek a nagymultu újpesti üzem hatékony támogatását élvezik.

/folyt.köv./

- 50 -

19.55/um

NA 2010

ébb 70. /az országgyűlés3.folyt./um

az egésznapos program záróaktusaként a bizottság ismét tanácskozássra ült össze és összegezte a látogatás tapasztalatait. az üléseken felszólalt bánóczi gyula, kárpáti ferenc, nagy richárd, pap jános, uszta gyula. egybenangzó vélemény alakult ki a hozzászólásokban arról, hogy a párt-és kormányhatározatok nyomásukat javult a szemlélet a honvédelmi nevelőmunka fontosságának megítélését illetően. az utóbbi években ez a tevékenység komoly tartalmat kapott, mind jobban szélesedik, s ma már elmondhatjuk, hogy össztársadalmi ügygévált. az eredmények fokozása, a honvédelmi nevelőmunka hatékonyságának növelése érdekében azonban még sok a tennivaló.

befejezésül pap jános mondott zárszót./mti/

bb 71. halálosvégű ugrás egy vontatóra

1 ms/fk/ny la

1972. november 21.

a borsod megyei fáj községben najdu józsef 20 éves helybéli tsz-tag fel akart ugrani egy pótkocsis vontatóra, de visszaesett és olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt./mti/

bb 72. közlekedési balesetek

1 ms/fk/ny la

1972. november 21.

ramor frigyos zenész a szilágyi erzsébet fasorban kijelölt gyalogátkelőhelyen ütötte el személygépkocsijával a 76 éves körösi pálnét. az idős asszonyt a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították, ramor ellen pedig a rendőrség eljárást indított.

noszlopi andor autóbuszvezető figyelmetlenül vezette az egyik 31-es autóbuszt és a xvi.kerületben, a monoki utcában felhajtott a gyalogjáróira, ahol elütötte pordán ferenc 65 éves nyugdíjast. pordánt súlyos sérüléssel kórházba szállították, noszlopi ellen pedig eljárás indult.

nem adta meg az elsőbbséget a kosztolányi dezső tér és a bartók béla ut torkolatában gách imre olvasztás és motorkerékpárjával elütötte tinanyi istván mérnököt, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. gách ellen eljárás indult.

/folát köv/.

-51-

20.00/ny

NA 2011

bb 72. / közlekedésifolyt/ny

szabálytalanul a sinek között tartózkodott a soroksári ut és az illatos ut sarkánál lévő hév-megállóban szabó páál 15 éves hetei tanuló. egy arra haladó hév-szerelvény elütötte. súlyos sérüléssel került kórházba.

a xx. kerületben, a dózsa györgy uton az atra-gyári hév-megállóban bíró lászló szénlehordó ittas állapotban nekiesett egy mozgó hév-szerelvény oldalának. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba./mt1/

bb 73. összeütközött egy autóbusz és egy teherautó

i ms/fk/ny la

1972. november 21.

kedden a bécsi ut 170. számú ház előtt. a tehergépkocsi vezetőjét, ódor jent sulyos sérüléssel kórházba szállították, az autóbuszon utazó segesvári pétert a helyszínen részesítették elsősegélyben a mentők./mt1/

bb 74. gyermekkocsis mamát gázolt egy teherautó

i ms/fk/ny la

1972. november 21.

kedden a hungária körut és a thököly ut sarkánál egy teherautó elütötte a 32 éves verli ádámet, aki gyermekkocsiban tolta az uttesten héthónapos erika nevű kislányát. szerencsére anya és lánya csak könnyebb sérülést szenvedett, erikát a péterffy sándor utcai kórház gyermekosztályára, mamáját a központi baleseti ambulanciára vitték a mentők./mt1/

bb 75. belföldi hírjegyzék 18.00 órától zárásig

bzs la

1972. november 21.

- 66. álló személyvonatnak ütközött ...
- 67. vihar után
- 68. jubileumi plenáris ülés
- 69. időjárásjelentés
- 70. honvédelmi bizottság
- 71. halálosvégű ugrás
- 72. közlekedési balesetek
- 73. autóbusz - teherautó
- 74. gyermekkocsis mamát gázolt
- 75. hírjegyzék

/mt1/

- v é g e -

21.05/bzs

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. november 22.

bb 1. nemeslaki tivadar előadása

sl/tm/ny ie la

1972. november 22.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk annak az előadásnak a kivonatát, amelyet nemeslaki tivadar, a szot titkára a szocialista munkaverseny szerepe és jelentősége a gazdasági építőmunkában címmel szerda délután az mszmp politikai akadémiáján tart. az előadás szövege feloldásig

e m b a r g ó s +

x x x

a szocialista munkaverseny-mozgalom a felszabadulás utáni korszak majd minden fázisában maradandóan éreztette hatását a szocialista építőmunkában. a dolgozók millióinak odaadó, gyakran áldozatos munkája, önként vállalt munkakezdeményezései meghatározó tényezői voltak a termelőerők gyors fejlődésének, a szocialista iparosításnak, a korszerű közlekedési nálózat és kereskedelem megteremtésének, a szocialista mezőgazdaság kiépítésének és fejlesztésének.

a szocialista építés nemzetközi és hazai történelme, a gyakorlati tapasztalatok egyértelműen igazolják és bizonyítják azt a történelmi és társadalmi igazságot, hogy a szocialista munkaverseny a szocialista termelési és tulajdonviszonyokból fakadó objektív szükségszerűség. a szocialista munkaverseny a szocialista építőmunka szükségszerű velejárója.

/folyt köv/

-1-

NA